

(in itans) superius dicta ligat, & efficit igno- nantes, ut per eam ibi in n. 8. & gl. in n. 1. & etiam non sint appoita verba notrae Bullae, ibi, scienter, vel ignoranter conti- gerit attentari, &c. ubi plurimos adducit, & facit text. in c. de tempore, 43. de elec. l. 6. de quodam 40. de praben. in 6. c. dudum, c. penult. de concess. prabend. lib. 6.

85 Ex quibus evidenter apparet, quod impetraciones, concessiones & provisiones Pontificales factae de beneficiis, quae revera sunt juris patronatus Regii tanquam objectae dictae clausulae irritant, & ejus pote- stati, tanquam quae nullae non potuerunt causare prae- scriptioem, nec habere principium, quoniam certissimi- mum est dictum decretum irritans ipsum Papam, & ejus successores ligare, ac comprehendere, maxime, ad- ductis verbis, quibus in nostra Bulla Adriani VI. ibi, per nos ut Romanos Pontifices successores nostros, &c. ut per text. in clem. cum ei quem in 1. responsi. de concess. prabend. dicit ibi Archidiaconus 3. Franc. n. 2. Ant. G. br. in tit. de claus. conclus. 3. n. 4. & 74. Philip. Probus in c. tibi qui n. 5. de referip. m. 6. Philip. conf. 37. n. 2. & 3. vol. 4. Gerno. in tr. de indultis Card. §. alioquin ex n. 15. Cassiad. dec. 2. n. 2. de decret. in reservat. Moheda. dec. 21. n. 1. de praben. Put. dec. 141. l. 2. Caputaq. dec. 82. n. 1. p. 2. Rot. dec. 206. n. 2. & 3. p. 1. divers. Aymon. conf. 3. n. 17. & 26. idem Put. dec. 191. lib. 3. & dec. 418. lib. 2.

86 Anri Gabr. d. conclus. 3. num. 62. ubi plura elegantia cum- ulavit circa hoc decretum irritans per ampliaciones, & limitationes.

87 Insuper & pro hac parte facit, quoniam concessiones & provisiones horum beneficiorum iuri Regio patronati competentium nullae fuere ipso jure, flante earum revocatione praecedente, cum sint subiectae clausulae derogatoriae, contentae in d. privilegio Adriani VI. ibi, (quascunque literas Apostolicas desuper quomodolibet pro tempore concessas, etiam quascum- que derogaciones, quorumvis iurium praesentandi, seu nominandi, etiam cum quibusvis efficacissimis clausulis in se contentis, nullius roboris, & momenti existere, &c.) quae clausula derogatoria annullat subsequentes dispositiones contrarias, ut ex ea patet, & probat text. in l. si quis in prin. 22. ff. de legat. 3. ubi gl. verb. accipiat. l. 22. tit. 22. p. 6. l. si mihi & ibi. §. in legatis ff. de legatis 1. text. in c. ex literis §. certum, d. dolo & contuma. text. in c. unico, §. nos super hoc de excessibus Praetatorum in 6. tractat post scribentes ibi Dinus in c. quod semel n. 14. cum seqq. de reg. iur. in 6. Gomez in c. n. 1. 5. de consil. in 6. Covarr. in rubrica de testam. 2. p. n. 19. Mantica de concess. lib. 2. tit. 8. a n. 1. Hier. Gabr. concl. 96. n. 27. l. 2. & de ratione Bart. in d. si quis in prin. sub n. 4. & 5. Rom. conf. 448. sub n. 9. Parif. conf. 42. n. 26. lib. 4. Gozad. conf. 9. incipit in hac causa n. 26. & 63. Cassiad. dec. 36. n. 8. super regulis. Rota dec. 137. p. 1. divers. dicentes, quod clausu- ra derogatoria stante in prima dispositione futura se- quens dispositio contraria non valet, nisi jus specia- lem mentionem faciat, quae secundae derogaciones & mentiones cessant in nostro casu, cum etiam sublatae sunt expressae, ibi etiam quascumque derogaciones, &c.

88 & ibi, etiam cum quibusvis efficacissimis clausulis, &c. quae dicitur clausula derogatoria derogatariorum, ut colligitur ex Doctoribus in d. si quis in prin. & Paul. Caltr. conf. 278. passus iste dubitabilis ante si, versic. item continet aliam derogatoriam illius derogatoriae, & in versic. patet enim l. 1. Feder. de Senis conf. 233. casus talis est. Decius conf. 165. viso tenore num. 1. Parif. conf. 42. num. 15. in fi. lib. 4. & tunc in secunda dispositione con- traria non sufficit, ut fiat derogatio, & mentio de clau- sula derogatoria primae concessione, sed etiam debet fieri de clausulis derogatoriis, ut post Bart. in d. si quis in prin. & alios tradit Put. dec. 109. in una Zamoren. num. 4. lib. 1. Parif. conf. 42. num. 15. & 16. lib. 4. Gozadi. consil. 9. n. 24. Covarr. in rubrica de testam. 2. p. sub n. 20.

89 Nec est dicendum, ut ex eo quod sacra Caesarea, ac Regia Catholica majestas his indultis, & privilegiis non suffi- ceret usus in aliquibus beneficiis ob defectum; quia, no- titia, licet in plurimis aliis sic: ipsa per non usum ami- sisse, quoniam primò haec privilegia (ut supra advertimus) continent decretum irritans, cujus effectus, & potestas ultra jam dicta, amplius illud hoc inducit, & operatur, quod constitutio, seu dispositio, super qua est appositum

versic. hinc scribit Paul. ibi, quia unplex derogatoria tolli debet, Selva de benef. 3. p. quaest. 14. num. 35. Paul. Caltr. conf. 3. quoniam adjectione sub n. 5. l. 1. Rom. conf. 327. n. 3. Decius conf. 165. viso tenore sub n. 5. versic. & ista conclus. Rota dec. 468. n. 3. p. 1. divers. & dec. 137. n. 7. in fi. cad. p. 1. Ferret. conf. 223. n. 8. lib. 2. qui loquuntur in privile- gio, de quo ad idem etiam loquuntur Calder. conf. 136. Thom. Gram. dec. 20. incipit pendente querela, Socin. conf. 2. in caus. Domin. Guid. n. 2. & 50. lib. 3. Ruin. conf. n. 6. lib. 2. Rip. in c. 1. n. 55. de rescript. Ferret. conf. 32. n. 50. Tiracq. de legib. communi. 2. p. glo. 7. n. 203. Covarr. ubi supra n. 20. Staphil. de liter. gratia tit. de vi & effectu clausularum, §. in literis ex n. 4. cum seqq. Gomez. in re- petit. c. pri. n. 154. de constituimib. lib. 6. Ant. Gabriel. lib. 6. commu. opin. tit. de clausulis conf. 5. n. 11. & 22. Menoch. conf. 36. n. 48. lib. 1. late & optimè Selva de be- nef. 3. p. q. 14. per totam.

Et adhuc facit, non licet satis sit controversum, an 92 derogatione privilegiorum facta per legem genera- lem, censetur sublatum privi. ut videre est per Hier. Gonz. gl. 36. a n. 13. tamen illud est verum, ut ipse probat n. 37. quod quando privilegium praecedens habet ita fortissimas, & efficacissimas clausulas derogatorias, quod minime verisimile sit voluisse Principem (a cujus intentione omnia pendunt) in sequenti constitu- tione generali per viam legis factae, tale privilegium comprehendere, & adducit exemplum in privilegio concessio per summum Pontificem Marchioni Aforif- 94 censi (sua vita durante) praesentandi nonnullos cano- nicatus illius Ecclesiae Cathedralis, (quod est simile huic nostro Regio.) continensque similes et causas, ibi, (concedimus jus patronatus hujusmodi, ac si tibi ex vera dotatione, & fundatione competeret, etiam per Sedem Apostolicam, nisi de toto tenore, & data praesentium plena, & specifica, & individua, & expressa de verbo ad verbum, non per clausulas generales idem importantes, mentio fiat, & tuis ad id accedat consensu derogari non possit, nec derogatum censeri, &c.) & tamen hujusmodi privilegium non fuit derogatum 95 per regulas Cancellariae in contrarium postmodum editas, ut in terminis pluries dixit Rota, test. Put. dec. 308. per totam lib. 3. Mohedan. dec. 10. de jur. patron. & melius clariusque in dec. 137. & dec. 468. p. 1. divers. & 304. p. 2. divers. ubi late beneque ponderantur dic- tae clausulae. Caesareae namque majestatis indultum nostrum, multoque fortiores clausulas habet, prohibentes omnino & absolutè derogationem, & alias multo magis efficaces; ut ex eo patet, & militat mul- tum dissimilis ratio in Principe Catholico nostro, fortissimo Ecclesiae muro, columna stabili Christiana, 96 religionis, flagello haereticorum, cujus privilegio per nullas mundi causas summi Pontifices non detrahunt, sed augent passim, cujus indies & merita crescunt, quoniam per legem sequentem derogantem privile- gii quibusvis, non censetur derogatum primum con- cessum à Papa personis dilectis, gratis, & valde bene meritis, ut scripsere Roma. conf. 478. n. 1. & 2. l. 8. & 19. Selva. benef. 3. q. 15. n. 23. 27. late Manii. de concess. lib. 12. tit. 8. n. 26. Anastasius Germ. in tracl. de indultis, §. alioquin, num. 32. & 33. quae quibus & quadrant, ni 97 si Caesareae, & Catholicae Majestati Philippi IV. suisque progenitoribus, dicat orbis, praesclara opera, caelumque testentur.

Nec est dicendum, ut ex eo quod sacra Caesarea, ac Regia Catholica majestas his indultis, & privilegiis non suffi- ceret usus in aliquibus beneficiis ob defectum; quia, no- titia, licet in plurimis aliis sic: ipsa per non usum ami- sisse, quoniam primò haec privilegia (ut supra advertimus) continent decretum irritans, cujus effectus, & potestas ultra jam dicta, amplius illud hoc inducit, & operatur, quod constitutio, seu dispositio, super qua est appositum

appositum

appositum, impugnari non possit postea vel praetextu, 99 quòd usu recepta non sit, nam cum semel ex ea constet de intentione Papae, inferioris, five illa non vrendo, five ex contrariis actibus sine tamen ejusdem Papae ex- presso assensu, eam elidere non valent, Philip. Franc. in c. cum de beneficio n. 4. ubi etiam Anchar. & Gem. de prab. in 6. Verat. dec. 204. cum addit. p. 3. Put. n. 4. p. 1. ubi declarat optimè etiam Baptist. Marquest. de commiss. p. 1. c. 9. n. 31. ergo evidenter sequitur, ut ex hoc capi- te non usus privilegii impugnari non possit, cum ha- beat clausulam (irritans) maxime cum majori parte eo usum sit.

100 Secundo facit, quod Caesarea Catholica majestas eis indultis majori parte usus est (pro ut cum actus patet) sed usus privilegii in parte illud operatur, ut quamli- bet praescriptionem adversus illud inductam, penitus interruptam, probant elegantem Rim. conf. 388. n. 25. lib. 2. sequitur Joan. Garc. in tracl. de nobilit. gl. 1. §. 1. n. 79. ante fin. ergo dicendum venit, quòd, vel ordinario- rum praescriptio adversus humiliorum privilegia non potuit habere principium, vel si habuit, illum statim semper ac continuo interruptum, ita ut nullo tempore perfici valuisset incepta.

Per usum eorum in ceteris beneficiis hujus speciei retinet, & conservat ea privilegium, quoad aliud, in quo usus non fuit enim vero in his, in quibus adest ti- tulus, per usum partem retinetur univarium jus quoad quilibet species sub eo contentas, juxta Bar. doctrinam in l. 1. §. si quis hoc interdicto, §. de itinere actuque privae. sequitur Angel. in l. una est via, de serv. rust. praed. Boeris, dec. 227. n. 4. & hinc est, quòd si quis habet confessionem à superiore, usque jurisdictionis in una parte tribuit usum in alia, conservaturque univarium jus, ut per Bart. docet Paul. Caltr. in l. imperium ff. de jurisdiction. omni. jud. Ant. de Butr. in c. si de caus. poss. & prop. Abb. in c. cum olim. de prescript. Fel. in c. auditis in 1. de- clarat. in eod. tit. additio. ad dec. Caspella Tholos. 322. Jacobi. in l. more ff. de jurisdiction. omni. jud. idem Fel. in c. cum ex in juncto. de haereticis, & per B. ind. §. si quis hoc interdicto ex Chassane optimè dicit Ant. Gabr. comm. concl. lib. 5. concl. 2. de prescript. n. 18. late enim & optimè Ti- raq. in tracl. primog. q. 39. per totam fol. 590. Marefc. var. resolut. c. 11. n. 34.

Qui omnes inferunt ad praescriptiones, quòd cum usus concessionis in una parte tribuat usum in alia, pa- riter praescriptio, & consecretio in una extenditur ad aliam, igitur dicendum venit, quòd cum sacra majestas indulto fuisse usus in beneficiis consistorialium ibi concessorum majori parte, & in illis, quoties se obtulit vacatio, praesentavit per tot annos à tempore indultis, quoad ceteras illius generis species (cum cen- seatur uti) extendi debet, necessarii praescriptio tot temporis usitata validura est, non verò ex adverso propo- sita, cui & juris regularitè tot resistent, impediuntque ortum, & principium, ex supra dictis.

Et facit quod dicit Mart. in tracl. de jurisdictione, l. p. cap. 26. num. 79. quòd Regnum, cujus aliquae civita- tes imperio patent, et totum subiectum censetur, quia sufficit partem tantum habere pacificam possessionem, ut totius eam habeat intelligatur, juxta l. 3. ff. de ac- quir. poss.

Insuper & quinto facit, quòd quando agitur de con- servatione juris, non verò de acquisitione, nihil cura- mus de regula illa scilicet: tantum praescriptum, quan- tum possessum, sed per usum in parte conservamus no- bis jus in toto, quod olim competeat, quia aliud est acquirere, aliud conservare; text. in l. una est via ff. de serv. rust. praed. ubi gl. verb. servati, text. quem dicunt Doctores egregium in l. 1. §. si quis hoc interdictum, ff. de itinere actuque privae. Grat. conf. 61. n. 28. lib. 1. Ruin. conf. 217. lib. 1. n. 8. Decius conf. 271. n. 7. optimè itaque Joan. Garc. in tracl. de nobil. gl. 7. m. 6. & glo. 1. §. 1. n. 79. ante Salgado de Protect. Reg.

fin. Sed iacra Catholica majestas (ut certum est) non ita tractat de nova acquisitione, sed de conservando ju- re, sibi ex Apostolicis indultis competente in beneficiis consistorialibus, ergo per usum partem debet retinere, & conservare jus in omnibus, de qua doctrina viden- dus est Aven. de exequ. mand. l. p. c. 1. sub q. 25. versic. intere est tamen, ubi dicit, post plures ab eo citatos, quòd habeas merum imperium ex privilegio, si in uno actu exerceat jurisdictionem, totius privilegii jus conser- vat, ut secus sit in praescriptione, quia tantum intelli- gatur praescriptum, quantum possessum, vide num. 113. statim.

Et generaliter, quòd utens in parte privilegio, con- servet possessionem in toto privilegio, tenet per doc- trinam B. in l. citatio harum ff. de publicanis, & in l. §. h. de iun. actuque privae, & post Gratum, Decium, Ruumum Joan. Garciam locis modo citatis, tenet Meres de major. p. 1. q. 10. n. 118. in noviori impressione.

Quoniam certum est, ut de uno casu unus speciei, ad alium casum ejusdem speciei extendatur praescriptio Bal. in l. 1. versic. sed nunquid C. de servitu. & aqua. Abb. in c. dilecti de arbit. Paul. de Caltr. in l. imperium, ff. de iuris omni. jud. Ant. de Butr. in c. dilecti de Capellis, Monacho, Socin. consil. 111. vol. 1. idem Ant. de Butr. in c. fin. de caus. poss. & propriet. Bald. in lectur. l. 1. imperium versic. circa ult. de jurisdictione, annuum judic. Mart. in c. cum conting. versic. sexto principaliter de for. compet. Fel. in c. auditis, de prescript. Alex. conf. 68. vol. 1. in l. Imper. versic. 3. circa eandem materiam, de jur. omni. jud. ergo de una specie beneficiorum consistorialium, de quibus in d. Bulla, conservat, extenditur usus quasi possessio, & praescriptio ad alium, hoc est, ad aliud beneficium, ejusdem speciei.

Pro quo etiam singulariter facit sextò nam per 114 exercitium, & usum unius actus duntaxat, ex competen- tibus patrono, acquiritur quasi possessio in jure pa- tronatus, ut puta quando ut patronus honoratur quis in Ecclesia, & ut talis tractatur, juxta text. in c. nobis, de jur. patro. & ibi notata, ut eleganter tenet Feder. de Senis conf. 24. incipit super primo puncto, in penult. col. in fi. & movetur, quia isti sunt actus, ut cui debetur unus debetur & reliquis, quia ex eodem fonte procedunt, & sic qui in aliis actibus competentibus patrono fuit in quasi possessione etiam extenditur ad praesentationem, clarè etiam firmat Joan. Andr. in c. quod alicui gratioso in fi. de regul. jur. l. 6. firmans conclusionem quod per exercitium unius pluribus ex competentibus patrono, erit quis possessor juris patronatus, eandem sequitur Abb. in c. per illum text. versic. & hac faciunt, de relig. domib. ducit menti esse tenendum, satque notandum, quòd per exercitium unius juris, seu articuli compre- hensi sub universo, infertur ad possessionem juris universalis, & plura similia cumulat Fel. in c. auditis colum. 8. de praescript. in versic. declar. & hanc esse com- munem & sequendam dicit Koch. de Curt. in tracl. de jur. patro. verb. competens n. 39. per totum. Sicut etiam alias per praesentationem unius pluribus ex patronis, aliis scilicet negligentibus conservatur juris patronatus quasi possessio quoad omnes negligentibus nunquam praesentantes, dummodo non appareat praesentantem eo animo praesentasse, privandi scilicet alicui sua quasi possessione; non privantur, ita late per eundem Koch. de Cur. de jur. patro. verb. competens n. 42. q. 17. Lamb. de jur. patro. l. p. lib. 2. art. 16. q. 3. n. 13. & 24.

In iuribus enim incorporabilibus, in quibus adquiri- 116 tur possessio generalis per acquisitionem partem, (cum talia iura magis intellectu, quam corpore percipiantur, l. quod legati 36. §. 1. ff. de iudic. l. si fideicommissi 50. §. traclandum, eodem tit. l. fin. C. de pres. longi temporis) ideo propter iurium unitatem ratione causa generis possessio retenta, & quaesita in parte retinetur in toto, ita in specie Bal. in l. 1. colum. 10. in fi. versic. 3. puncta Na 2 n. 58

n. 58. C. de serv. & aqua. quia quando causa univer-
1177 salis adest in utente, magis debet attendi, quam ipse
actus particularis, seu illius actus exercitum, cum causa
sit universalis, l. verum, la. 2. de fur. c. cum dilecti. 1. de
cons. c. intelligi ubi gl. verb. ex caus. de verbor. signif. ita in
specie possessionis docet eleganter Bald. in l. 1. n. 34. ad
med. C. de emancip. lib. Aymon. Cravet. conf. 75. n. 15.
Sequitur Grat. in discept. foren. tom. 3. c. 425. a n. 39. cum
pluribus seqq. qui a n. 45. inferat ad oblationes, quas
1188 quis prætendit in tota dioecesi univ ersaliter, quia pos-
sessio probata de aliquibus locis extendatur ad omnia
alia in eadem dioecesi comprehensa, ut ita fuisse deci-
sum per Rotam coram R. P. D. Pamphilo. Hispan.
juris nominandi 21. April. 1613. per doctrinam Oldrad.
di conf. 171. quia omnes, col. ult. ad medium, vers. deinde opo-
nuntur. n. 24. ubi quod si exerceo unum, vel duos actus
1199 irratione universalis juris, quod mihi prætendo compe-
tere, sic extensio etiam ad alias personas, & ad alios
actus dummodo non diversos ab actibus in quibus fuit
inducta, & apprehensa possessio, seu præscriptio, testa-
tur Grat. ubi proxime a n. 45. idem tenet Oldrad. conf.
153. quia tota col. 5. in prin. vers. quinto opponitur quod ar-
ticuli. n. 17. & latè sequendo Oldradum concludit Aym.
Cravet. conf. 55. n. 1. & in tract. de antiq. temp. 4. p. sess. 1.
n. 57. cum seqq. & multis comprobatur Alex. conf. 68. in
prin. vers. non obstat quod quoad onera, n. 17. & 18. l. 2.
Rom. conf. 363. præfatus consultatio n. 15. & 16. Rot. di-
vers. dec. 17. n. 2. & 3. p. 2. & coram R. P. D. Sacro in
una Affiliunt. canoniceas 14. Junii 1600. terminatum
fuisse testatur Gratia. ubi proxime num. 48. Socin. conf.
111. abunde & subtiliter, col. penult. in fi. vers. sed est
diligenter advertendum n. 3. lib. 1.
120 Ex qua doctrina rectè fluit, quod ubi tractatur de
præscribenda luctuosa per dominum territorii, & jur-
isdictionibus contra vassallos, non est necessaria præ-
scriptio immemorialis contra omnes particulariter, sus-
suscipit namque quod luctuosa fit percepta ab aliquibus,
121 ut contra omnes intelligamus præscriptam, cum enim
præscribitur jus reale in genere jus exigendi luctuo-
sam, præscriptum intelligitur contra omnes personas
territorii, quibus jus illud applicari potest, et singul.
doct. Bal. in l. si quis diuturno 2. nos. ff. si servitus vindicet.
122 ubi inquit, quod præscriptio juris realis porrigitur
ad omnes, etiam si adversus eos specificè non fuerit
præscriptum, optimè & latè Joan. Garc. de expens. &
meliora. c. 9. n. 38. & 39.
123 Qui ex eo inferit, quod præscriptio in alia specie, quæ
præscripta est, extendi potest de persona ad personam,
& de una specie, seu de uno actu ad alium, docent
etiam Bal. in addit. ad Specul. tit. de jurisdic. om. jud.
versante penult. Fel. in c. aditis n. 20. Ill. in l. 3. n. 39. de
acquir. poss. Aymon. de antiq. 4. p. in princ. n. 58. & 59.
Bald. de præscrip. 2. p. q. 2. n. 28. Moli. de Hispan. pri-
mog. lib. 2. c. 6. n. 17. Zafius latissimè conf. 17. n. 59. &
latius prosequitur Garc. ubi proxime ad n. 38. cum seqq.
dicentes quod effectus præscriptionis causatæ à jure
reali, extenditur ad omnes illos, adversus quos præ-
scriptum non fuit, & ad particularem speciem juris com-
prehensi sub unico jure universalis, Abb. in c. cum Eccl.
Sutrin. n. 54. de caus. poss. & propri. & post Ant. in c. cum
intra de decimis, tenet Rebuff. in tr. de decimis q. 13. n. 20.
pag. 57. Mer. in tract. de majora. quest. 10. n. 116. p. 1.
in notiori impressione.
125 Facit doctrina Bal. in l. 1. n. 24. C. de emancip. lib.
dum inquit magis esse considerandam causam, quam
exercitum ipsius actus, sequitur Marefc. var. resol. lib. 2.
c. 11. sub n. 32. qui n. 33. quod etiam per unicum actum
singularem, si tamen causa fuit privilegium sit univer-
sale, acquiritur universalis possessio manutentibilis, ad
quod allegat B. Feli. & Ant. Gabr. in comm. opin. tit.
de præscrip. concl. 2. n. 2.
126 Et hinc est, ut in rebus liquidis pondere, numero,

aut mensura consentientibus, sicut in vino, oleo, & fru-
mento, is cui donatur aliqua particula frumenti, vel
emit, si aliquam particulam granorum apprehendat,
totum acervum frumenti apprehendisse dicitur, ut per
Zafium in l. in prin. col. 4. in 3. ampliat. n. 21. de acquir.
poss. tenet Gratia. ubi proxime n. 32. ubi aliud esse in
furto, ex æquitate l. vulgaris est questio ubi gl. in verb.
veram, ff. de juris.
Hinc est etiam in possessione gregis ovium, capra-
127 rum, armentorum, equitum, & similitum, sufficere ali-
quod ex capitibus gregis apprehendere, nam quam-
vis sint plures res ditantes, sunt tamen sub uno nomi-
ne gregis, & faciunt unum corpus, prout arg. ff. si greg.
instrui. de leg. notat Zafius in l. 3. in prin. n. 26. ad med.
de acquir. poss. ubi etiam concludit de choro cantorum,
128 si enim venderentur, aut ligarentur servi cantores,
vel servi comedi, citarædi, feu animalia jugata,
bivjugata, quadrivjugata, ubi alterum sine altero nihil
valeret; apprehensa possessio in uno capite, censetur
apprehensus totus chorus, quasi ista sint simul conne-
xa. l. cum ejusdem 34. ubi gl. in verb. omnes ff. de editio-
rio editio l. plerumque 35. & l. plerumque 36. ff. de diti. &
facit l. si ex toto 8. & ut ff. de legat. 1. & l. neminem 4. ff.
de legat. 2. Grat. ubi proxime n. 34. ubi a n. 37. advertit
aliud fuisse dicendum, quod singulariter esse ut
nominati, vel pro quolibet fuissent relictæ, puta decem,
quia tunc plura essent, non attenderetur connexio, ut
notat gl. in d. l. si ex toto 8. ff. in verb. luctuarius, per
text. l. si re debemus 29. ff. stipulationem, ubi latè gl. in
verb. plura legata, ff. de verb. obligat.
Et confirmatur, quia ex possessione rei principalis
130 censetur etiam continuari possessio in annexis, & accel-
soriis, secundum Anchar. in regul. sine poss. col. 16. vers.
si canonicus, de reg. jur. in 6. Decium in cons. 252. n. 17.
Ferretum conf. 14. n. 4. & 5. Lancel. in tract. de astent.
2. p. c. 2. de astenti. l. si pend. lim. n. 57. Calder. conf. 22.
nii. de testam. Specul. in tract. de probat. lib. 2. p. 2. adriam.
probare num. 27. fol. 104. Hippol. in l. 1. §. D. Adriam.
n. 8. cum seqq. fol. 29. ff. de quest. Cæphal. conf. 367.
n. 15. cum seqq. lib. 3. Meres in tract. de major. a. p. quest.
10. a n. 115. in notiori impressione.
Et quando quis præten dit jus universale in aliqua
131 dioecesi, probatis actibus particularibus in aliquibus
locis ejusdem extendatur quasi possessio probata ad
omnia alia loca ejusdem dioecesis, atque pro ea danda
sit manutentio. Vide Gratia. ubi proxime a n. 41. & vi-
132 dendus à princ. Illius c. ubi aliqua alia ad propositum,
& in n. 38. quod per retentionem actus possessorii in
una particula muri, prout fenestra, conservetur qua-
si possessio in toto muro.
Hinc est, ut per solutionem, & receptionem partis
133 pensionis constituitur in quasi possessione exigendi totam
pensionem integraliter promissam, & constituta,
ut resolvit Rota coram Card. Pamphil. Keati.
pension. 15. Decemb. 1599. & coram R. P. D. Pamphilo
Pampilonensis pensionis 16. Januarii 1613. Gratia. testa-
tur in discept. foren. c. 426. n. 1. & c. 13. n. 17. Facit etiam
quia ille dicitur possidisse, & præscripsisse novalia,
134 qui possedit, & præscripsit decimas etiam unius præ-
dii, quia ob unitatem subjeçti dicitur acquisivisse totum,
Abb. conf. 71. lib. 2. Menoch. conf. 36. n. 12. cum seqq.
Gratia. in discept. d. cap. 113. num. 27. Felin. in cap. 6. m.
n. 13. de præscrip. Cæphal. qui plura adducit in conf.
369. n. 16. l. 3. Mer. in tract. de major. 1. quest. 10. n. 110.
in notiori impressione & num. 112. & 113. Alber. Brun. in
tract. de augment. concl. 17. in princ. Rebuff. in tract. de
decim. quest. 14. n. 20. pag. 57. Faciunt etiam quæ latè
Peregrin. in tract. de fideicom. art. 48. a n. 74. Ant. de
Butr. in c. fin. 40. vers. idem si rector. de caus. poss. & pro-
priet. Bal. in l. 1. C. de emanc. liber. n. 24. vers. & tu dic.
Abb. conf. 54. n. 3. in princ. lib. 1. Alexand. conf. 68. n. 21.
lib. 2. Rot. dec. 2. num. 3. de rescrip. in novis, & pluries ita
determi-

determinasse Rot. cujus decisiones adducit, testatur
Marefc. var. resol. lib. 1. c. 11. a n. 25. reddentes
135 patronem, quia in juribus incorporalibus sufficit, ad-
dicipi possessionem unius rei pro tota, in quibus posses-
sio conservatur.
136 Sed totæ hæc doctrinæ subverti videntur ex eo quod
tunc juris universalis possessio extenditur ad aliam spe-
ciem, etiam non possessam, comprehendam tamen
sub eodem jure universalis, alio scilicet non existente
in possessione, siquidem in concursu particularis pro-
bationis universalis possessionis probatio non operatur
extensionem, ita ex latè conceptis per Ant. Gabr.
comm. opin. tit. de rescrip. concl. 2. n. 24. & seq. plurimos
citatur Molin. in tr. de Hisp. primog. l. 2. c. 6. n. 18. Abb. in c. 1.
n. 8. ut lite pend. post innoc. in c. cum venissent, de restit.
spolia. Cæpicius dec. 189. & ita fuisse à Rota determina-
tum in una Salmata, jurisdictionis 27. Junii 1583. coram
Card. Straph. in causa Aprutina jurisdictionis
30. Martii 1606. coram Pamphil. testatur Marefc. var.
resol. lib. 1. c. 11. a n. 19. & n. 18. ubi alias Rotæ
decisiones recenset, ergo cum ordinarius reperitur in
quasi possessione conferendi illud beneficium consil-
toriale noviter reperitur, de cujus provisione tractat
possessio juris patronatus universalis Regiæ majes-
tatis in cæteris non erit extendenda.
137 Cui difficultati (quæ ingens est), multis modis occur-
res, cui prin. d. respondere poteris, quod isthæc doctrina
nullo potest modo verificari in nostro casu, quoniam
impossibile est stante clausula irritante, de qua in bulla
Apostolica, ut alius existat in possessione, ejus namque
vim, jus & virtutem evacuat, inscit, & enervat præ-
dictæ clausulæ effectus, cujus latus meminimus supe-
rius hoc capite, & magis in nostris terminis est doctri-
na Nic. Garc. de benef. 5. p. c. 5. n. 99. 100. usque ad 103.
Flores de Mena, q. 10. n. 64. Pat. dec. 189. lib. 1. & alii
138 plures D. D. quos adduximus supra ad hoc, ut provisio
ordinarii contra clausulam irritantem, non constituat
illum in possessionem, non turbare patronum, & quan-
diu apparet de titulo invalido, manutentio denegatur
possidenti. Paris. conf. 27. n. 119. lib. 1. Aymon. conf. 134.
n. 44. Bello. conf. 20. col. 9. vers. iterum fundamentum. M.
refc. var. resol. lib. 1. c. 11. n. 59. ubi testatur, sic tenuisse
Rotam in causa Elenæ. 16. Decemb. 1588. coram Orano.
139 Secundò responderetur, quia illa doctrina procedit in
jure universalis præscribendo, Catholica autem Majes-
tas de suo jure universalis conservando tractat dunta-
xat, quia facilis tollitur jus querendum, quàm jus
quæsitum, maxime datum privilegio: per cujus usum in
parte conservatur jus in totum, de quibus exactius dic-
tum est superius, & probatum.
140 Tertio ulterius responderetur, ut contrarium procedat
quando aliquis alius est in possessione ejusdem jus
universalis, nam tunc non nisi in illo actu, in quo
jus universale exercuit, illud præscribit, & acquirit, ut
post plures quos citat, tenet Tiraq. in tract. primog. q.
39. n. 30. sed ordinarius non potest prætere hunc
jus universale in beneficiis consistorialibus Hispaniæ:
prout Rex, maxime quia hoc beneficium genus refer-
vatum est Consistorio Papæ. juxta regulam 2. Cancel-
larie, & de qua per Nic. Garc. de benef. 5. p. c. 1. c. 14.
in princ. ante n. 212. fol. 367.
141 Et corroboratur, quoniam utente jure universalis ex
privilegio datur manutentio, etiam in speciebus, qui-
bus non est usus; etiam contra illum qui juris assentien-
tiam habet, aut possidentis jus commune resistit; ita
fuisse decim per Rotam in una Valent. decimarum
20. Februarii 1598. coram Camillo Peregr. testatur
Marefc. var. resol. lib. 1. c. 11. n. 31. & seqq. qua ageba-
tur de jure decimandi Archiepiscopo, & Capitulo
competente ex privilegio in tota dioecesi, quod est
contra jus commune, ut in c. 1. de rescrip. in 6. & in c.
Salgado de Protect. Reg.

ad decimas de restitut. spol. eodem lib. ex ea ratione, quia
142 probato privilegio celiat legis assentientia, cum posses-
sio justificetur cum titulo, & consequenter permitti-
turf extensio ipsius possessionis, quæ erat prohibita, se-
cundum Marefc. ubi proxime sub n. 32.
Sicque satis comprobatur remanere, quod ex jure
143 patronatus universalis vigore privilegii conservati in
parte retinere & extendere jus in toto, & ad beneficia,
quæ consistorialia noviter reperiantur & cognoscantur.
Pro qua facit celebris doctrina text. in c. cum in
tua, de decimis, per quem dicit Abb. in conf. 71. videtur
prima fronte n. 1. lib. 2. & Alber. Brun. in tract. de augmen-
tatione. concl. 17. in prin. Petr. Rebuff. in tr. de decimis, q. 14. n. 20.
p. 57. Alciat. respons. 56. n. 14. Menoch. conf. 36. nu. 99.
lib. 1. Mer. in tr. de major. 1. p. q. 10. n. 112. & 113. & per c.
commissum & c. conungat. de decim. tenet Covar. in pract.
c. 37. n. 5. quem sequitur Marefc. var. resol. lib. 2. c. 11.
n. 31. & 34. dum dicunt, quod probata possessionem
144 ex privilegio decimandi in toto aliquo territorio res-
pectu fructuum, qui in eo alias nascebantur, juvatur
etiam respectu novatum postmodum reperitur in
eodem territorio, aded ut si de novo plantentur vites,
vel nuces, in uno prædio, in quo quis præscribit deci-
mas, hoc casu etiam habebit decimas ex illis arboribus
de novo plantatis, juxta præstatam doctrinam, ita
fuisse tentum in una Hispanens. decimarum 11. April.
1567. testatur Marefc. d. n. 32.
Quibus septimò convenit, quod advertit Cabed. in 145
tr. de patron. regio. c. 10. n. 7. vers. advertendum, quod pro-
visiones, & præsentationes factæ per Cæsarem Ma-
jestatem quorundam beneficiorum ad ejusdem Regium
patronatum pertinentium, impedit præscriptionem
etiam centenariam in illis beneficiis ejusdem qualita-
tis, & ita fuisse determinatum Lusitanis in favore
146 patronatus Regii, in quodam beneficio, quod spatio
plus centum annorum provivum fuerat, per renuntia-
tionem, advertens quod resignationes plerumque in
causa sunt, ut ignorentur vacationes: Imò plus dicit
147 ipse Cabedo in eod. tract. de patronatu Regio, quod in his
beneficiis quæ cognoscuntur, certumque esse juris
patronatus Regii, ejus esse speciem prærogativam non
currere præscriptionem, imò in Camera plurima
beneficia oblita recuperata fuere, quod potest sustine-
ri ex considerationibus à nobis hucusque adductis, vide
infra n. 279. cum seqq.
Et illud est advertendum, quod in horum consiliorum
148 rialium beneficiorum præscriptione non potest dari
immemorialis, quæ requiritur saltim, cum sit hujus-
modi beneficiorum jus patronatus incorporatum cum
Regia corona, eique pertinet, ut constat ex d. Bulla
Adriani ibi, successorum vestrorum, & iterum ibi,
suosque, ac dictos successores vestros, & c. & iterum,
perpetuo inviolabiliter observari, & ibi, & perpetui-
tatem, & c. quæ inducunt incorporationem cum Reg-
no. Et ideo est de Regalibus, quæ nisi per tempus
immemoriale adquiri possunt, ut per text. in c. super
quibusdam §. 1. de verb. signif. tenent Abb. ibi in gl. in vers.
non sicut & gl. in innovamus, in verbo Regum de consil.
idem Abb. conf. 94. col. 1. vers. sed is non obstantibus. p. 1.
Martin. Lau. leif. de principibus q. 171. Ill. in conf. 208.
col. penult. vers. tamen col. 2. Bar. in l. quominus q. 2. vers.
etiam habet licite, ff. de flam. Masc. de prob. concl. 1215.
n. 50. & quod in similibus terminis dicit ipse ibi n. 47.
Conrad. in temp. judicium lib. 1. c. 1. de Imperatore §. 4.
vers. 1. itaque num. 10. fol. 64. & post Felin. & Peregrin.
tenet Mer. de majoratu 4. p. quest. 21. sub n. 52. Nihilominus
149 à tempore dictorum indultorum usque nunc
præfens non potuit in his beneficiis consistorialibus
induci nec formari immemorialis præscriptio, cum
nondum sint transacti centum anni; indultum quid-
dem Adriani VI. concessum fuit anno 1623. Clem.
N n 3 autem

autem VII. anno 1629. & Paul. II. anno 1636. quod nondum pervenit ad 100. annos.

150 Et sicut etiam generaliter, quod bona majoratus sunt impræscriptibilia, prout eleganter & dilucidè plures atque elegantes doctrinæ recensendo probat Mer. de *majorat. 4. p. q. 2. n. 1. à prim. cui doctrinæ plura applicat*

151 mirabilia fundamenta, rationes, quæ fallit ubi datur præscriptio immemorialis, quam limitationem infiniti probant panè Doctores, quorum nomenclaturam recenset Mieres *ibi à n. 46. cum pluribus seqq. declarat ut infra à num. 282.*

152 Maximè per singulorum Regum successione in Regnum seu Majoratum (quod idem est, cum Regnum caput sit omnium majoratum Hispaniæ secundum Mer. de *majorat. d. q. 21. sub n. 54. ad med. Paz de Tenuta. c. 85.*) interrumpitur præscriptio, dato, quod potuissent ordinarij habere principium deficiente possessione, ut dictum est; etenim ministerio legis 45. *Tauri* mortuo possessore in successorem transfertur civilis, & naturalis possessio bonorum majoratus, quantumvis ab alio fuisse occupata, sive in vita, sive post mortem possessoris, *ex d. l. 45. Tauri.*

153 Ex quo elegantissimè infert ad nostrum propositum ibi Ant. Gomez. *n. 117.* quod penes illum tertium non poterit possessio civilis, nec naturalis, quia nullo modo possidet, sed tantum habet nudam & simplicem detentationem, adeò ut non possit præscribere, licet aliquo casu vel tempore bona essent præscriptibilia, Ant. Gomez sequitur Molin. de *Hisp. primogeniis lib. 3. c. 12. n. 18.* & utriusque verba transcripsit. Christoph. de Paz *in trad. de tenu. c. 11. n. 10. & 11. num. 1.* qui cum Molin. addit, hinc tertio non competere remedia possessoria, nec fructus lucrari nec alium juris possessionis effectum habere.

156 Quæ doctrinæ procedunt in jure patronatus annexo majoratui, ut fuit resolutum per Rot. Rom. in caus. Pampilon. vicariæ 3. Julii 1595. coram d. Penia in hæc verba: *jur. patronatus annexi majoratui Hispano possessio civilis, & naturalis acquiritur sine apprehensione, consequenter cum majoratu beneficio legis Regiæ, nec per momentum vacare dicitur, sed transfertur in successorem, ad Molin. lib. 3. c. 12. n. 20. Mer. de majorat. p. 3. q. 11. n. 9. Hætenus de decisione, quam ad litteram refert Nicol. Garc. de benef. 5. p. c. 5. n. 7. qui post alios à n. 19. notat, quod non transfertur in alium tertium apprehendentem possessionem majoratus, ex Rote decisione. 78. n. 3. p. 1. diversor.*

158 Quod pertinet, quod sufficit, quem esse possessorem juris patronatus in consequentiam, & non principaliter, ut possit validè præsentari, unde bonæ fidei possessor alicujus castri, seu villæ, vel comitatus, ratione cujus competit jus præsentandi ad Ecclesiam ibi, vel alibi sitam, licet nunquam antea præsentaverit, potest præsentare, quia dignitas, sive castrum; aut comitatus, videtur hoc jus præsentandi semper retinuisse ita Rot. *dec. 4. de jur. patronatus 140. Lamb. 2. p. 1. lib. 9. q. 9. art. 3. n. 8. ad fi. & 12. lib. 3. q. 1. n. 9. post Card. in c. ex litteris, prima o. p. p. per illum text. quem sic intelligit de jur. patr. & Cajetan. in repetit. c. si de elect. in 6. Nicol. Garc. ubi proxime à n. 9. & à n. 15. cum seqq. vide Castell. in l. 46. Tauri verb. ex iodo ello succeda. Mol. de Hispan. primog. lib. 1. c. 26. in fi.*

159 Hæc tamen quæ hucusque diximus, & admittenda sunt ut vera, quando sacra Catholica majestas concurrat ad præsentandum in vacatione horum talium beneficiorum, noviter ad ejus notitiam pervenientium, ut ejus coronæ spectet præsentatio, nam tunc ad excludendam quasi possessionem, vel detentionem ordinariorum, seu aliorum quam habebant hætenus in eorum provisionibus, liberis, requiritur, ut constet tunc de jure patronatus Regio, & sub eo includi beneficium

vacans, de cujus provisione, & præsentatione tractatur, nam dum non consisterit, non privantur sua quasi possessione *ex c. consultationibus*, & his quæ latè adduximus ad principium hujus articuli, at si de eo consisterit, bene excluderentur à sua possessione ex doctrinis hucusque relatis, ac desuper, quoniam illa conclusio à principio à nobis adducta, quo præsentatio, seu electio spectat ad possessorem, non autem ad proprietatem habentem, locum non habet, quando de tempore collationis, seu præsentationis constat de defectu proprietatis possessoris, nam tunc cum proprietatis absorbeat possessionem *c. dilectus, de caus. poss. & propriet.* non ad possessionem, sed ad proprietatem habentem spectabit, ita eleganter declarat Abb. in *c. consultationibus. n. 9. vers. quod ego intelligerem, de jur. patron.* Decius *conf. 126. n. 3. in fi. & consil. 150. n. 2. post medium, vers. & retenta ista concl. à aul. de Citadi. in trad. de jur. patron. 6. p. art. 3. q. 7. n. 16. Lambert. in eod. 11. lib. 2. p. 1. q. 3. art. 6. n. 4. vers. tertius est casus, Rochus de Curt. in eod. trad. verb. competens. q. 19. sub n. 15. & seqq. Rota dec. 167. n. 1. p. 1. diversor. Thom. Tib. dec. Veneta 55. n. 8. ante fin. qui omnes ita concludunt, quod in vacatione beneficii, & ante ipsius institutionem, & provisionem concurrunt ad præsentandum, dominus proprietarius, & possessor, si tunc temporis consisterit de proprietate juris patronatus, ille huic præferat, quod etiam sufficitur ex ea doctrina mirabili, ut tunc sufficit quasi possessio juxta *c. consultationibus*, at ubi agitur de statu beneficii non attenditur ultimus status ad effectum validitatis collationis, si constat de contrario; aut diverso statu anteriori, ut fuisse resolutum in una Ferrariens. prioratus 8. Martii coram D. Penia 1610. testatur Garc. de benef. 5. p. c. 5. sub n. 58. ex qua doctrina etiam satis sit discutati, de qua supra à n. 4. quoniam in vacatione horum beneficiorum non tractatur de pertinentia collationis, sed duntaxat de statu beneficii, an sit, vel fuerit consistoriale, ut infra à n. 193. dicemus.*

Deinde facit quia prædicta clausula irritans d. in d. d. Adria. ex cujus natura, & effectibus defendimus jus patronatus Regium impediens ejus præscriptionem, tunc procedit, & tunc inficit possessionem, cæteroque effectus operatur; quando constat obtinere in illo beneficio, nam interim possessor non privatur sua possessione, sed remediis possessoris uti potest, Caputaq. *dec. 327. ex n. 7. p. 3. Crescent. dec. 6. de restitut. spolia. Rot. dec. 3. sub n. 1. de rest. spolia. in novis Mandof. in regul. 1. q. 3. sub n. 5. Menoch. de recup. rem. 15. num. 452. usque ad 457. Ant. Gabriel. lib. 5. tit. de restitut. spolia. concl. 5. num. 37. Gonzal. in reg. de mens. glof. 66. n. 39. & loquendo in decreto irritanti regulæ alternativæ, & optimè post alios glof. 31. à n. 8. & 4. quia dum non constat de reservatione super beneficiis clausulas irritans effectum non fortitur, secus si postmodum probetur, ita tenent Poteus *dec. 197. num. 7. lib. 3. Simonet. de reservat. 440. & faciunt quas eleganter adducit decisiones Rotæ Nicol. Garc. de benef. 5. p. cap. 1. à n. 430. ubi ad propositum, quod decretum irritans dum non est verificatum, non impedit retentionem possessionis, quia interim non est ea possessor privandus, nec ab ea ejiciendus, ad quod adducit plures Rotæ decisiones, & una in n. 932. magis facit ad nostrum propositum qua dicitur, Capitulum esse manutendum, in sua possessione exigendi decimas, &c. non obstante privilegio & exemptione fratrum quorundam, quia respicit petitorum, & est dubium, an intret in casu de quo ibi: nec obstante decreto irritans, & clausulam sublatam, quia sunt accessoria, & solum operantur, quando privilegium intrat, ex Geminia. in c. presenti in princ. vers. nota quod eo viso, & ibi Franch. 3. nota de offic. deleg. in 6. Fabri. de clausulis conc. 3. n. 82. ac ideo sequitur evidenter quod Pontifex ordina-**

ordinarius, seu alius, qui est in quasi possessione, vel detentatione conferendi, vel præsentandi aliud beneficium, neglecto jure patronatus Regio, non est interim illa privandus, nec amovendus, dum de eo non apparet.

164 Circa hoc tamen advertendum est, ut tunc dicitur consistere de jure patronatus Regio, quando ipse Princeps in schedula Regali præsentationis missa, atque directa ordinario, ut per eum præsentatum instituat: affirmat beneficium tale pertinere suæ coronæ, in eoque habere jus patronatus, quando scilicet, hæc assertio provenit ex motu proprio ipsius Regis, & ad eum refertur, non tamen quando refertur, ad narrationem præsentati supplicantis, quoniam sub hac differentia expediuntur dictæ schedulæ regales, nam quædam concipiuntur illo priori modo, alique verò hoc secundoque propterea quando Princeps affirmat, assertitque ex proprio motu beneficium sui esse patronatus, cum hoc procuravit indagare sacra Cæsarej Majestatis, mittendo Nuntios Ecclesiasticos personas maximæ fidelitatis, scientiæ, & conscientiæ per suum Regnum, præcipuè Galliciæ, Aflicæ, & Oviædo, ut inquirerent, & recognoscerent beneficia suo patronatui pertinentia, quod ipsi omnia industria, & diligentia facere, quæque ejus generis esse invenire per informationem instrumenta, famam, signa, & similia fideliter retulerunt, Regi invisi simoque tradidere, de quibus est memoria facta in consilio supremo Cameræ.

166 Tunc arbitrator sufficere interim dicta tanti & Catholici Principis assertione, quoniam quando ex proprio motu Princeps quod assertit, quasi informatus de facti veritate, tunc illius assertioni absque dubio omninoque esse standum, prout arg. text. in *clem. si summus Pontifex, de sentent. excomm. Imol. in Clem. 11. de probat. Lap. allegatione 7. & ibi Quintil. Mandof. ejus addition. vers. sim. 2. Alex. consil. 12. v. 1. copia litterarum, 267. n. 5. vol. 7. ubi dicit hanc esse communem opinionem, Curtius Jun. *conf. 61. post num. 13. Gozad. conf. 8. n. 43. Soci. conf. 266. in caus. poss. num. 27. vol. 2. Arct. conf. 123. col. 3. litè Menoch. conf. 100. num. 24. quod maximè procedit, cum simus in antiquis in quibus Princeps fundit intentionem suam, nam ejus assertio, & verba probant, etiam in præjudicio tertii, Domin. in c. si Papa, col. 2. de privil. in 6. Alexand. *conf. 6. col. fi. vol. 1. & conf. 15. col. 2. volum. 15. Decius conf. 146. col. penult. l. l. conf. 34. ad notitia d. an. 9. vol. 1. cum cæteris adductis late per Cravet. in trad. de antiquit. tempor. c. 2. n. 25. Quintilia. Mandof. ad Lapum de alleg. 7. & hanc sublimitationem accipere omnes limitationes Regule dicantis, assertioni Principis standum esse affirmat Joseph. Mascari. *de probat. 3. som. concl. MCCXXIII. n. 118. qui est penult. maximè cum hujus patronatus cognitio ad illum spectet privative, non ad judicem Ecclesiasticum, ut inferius apparebit.****

168 At verò quando in electa Regali schedula præsentationis id asserat ad relationem partis, ut aliquas ego vidi, ita concipi, & narrare, talem assertionem puto, non sufficere quoad impediendam quasi possessionem antiquam, seu antiquissimam aliis pertinentem, qua huic assertioni nullo modo statur nec probat etiam facta motus proprii dispositione, ut firmat Ant. Gabr. *ii. de probat. concl. 2. post alios Soci. conf. 87. n. 19. vers. præterea vol. 3. Corneus conf. 3. 12. n. 35. n. 8. vol. 2. Imol. in Clem. 1. col. penult. de probat. Mascari. ubi supra n. 66. Ruin. *conf. 30. col. 1. vol. 1. Decius conf. 576. in fi. & conf. 606. n. 14. & huic nota, quod verbum (ut accepimus) positum in gratia ad petitionem partis, & non motu proprio facta, ejus narratiæ refertur, non Principis assertioni. Guidobonus *dec. 160. secus in gratia motu proprio, quoniam non ad narrativam partis, sed Principis refertur. Pot. dec. 101. lib. 3. at verbum (ut intelleximus) refertur ad partem. Rot. decisione 447. ad prin.***

p. 1. diversor. & verbum genericum, & impersonale (ut 171 asseritur) non censetur prolatum per impetrantem, & ideo ad ejus verificationem non adstringitur Rota *dec. 60. & 77. de rescript. in antiq. Castellor. decisio 4. num. 9. de probation. & decis. ultim. num. 8. de jur. patron.* Rebuffi in *praxi tit. de dispensatione ratione status, verb. ut asserit. Mandof. regul. 34. de annal. quæst. 47. num. 2. Navarr. in c. si quando, ac rescript. Cæsar. de Grall. dec. 48. n. 4.*

Igitur accedendo ad nostrum propositum (à quo 172 propter horum casuum frequentiam longum digressum fecimus) dico, quod si præsentatus à Catholica Majestate ad hujusmodi beneficia noviter inventa suo patrimonio, & coronæ, in quibus (ut diximus) non habuit principium præscriptio, & de hoc jure patronatus in ejus vacatione consistit (ut dictum est nuper) vel aliter etiam adducendo ipse præsentatus coram ordinario aliquis probationes, vel instrumenta sufficientia, tunc si ipse ordinarius non obstante hac præsentatione Regia alter procedat in beneficii provisione, dicitur contemptum jus patronatus; & per consequens nulla collatio, seu provisio ipso jure *c. decernimus 164. q. Roch. verb. honorificum num. 2. Greg. Lopez in l. 1. tit. 15. p. 1. gl. 2. Spinus in specul. gl. 4. prin. à num. 96. & ex aliis pluribus, quod exactius retulimus superius in capite, ubi ex capite nullitatis ex actis apparentibus esse appellationi tanquam licite deferendum; cum ipsius ratio in promptu esse dicatur, aliaque vim fieri manifestum, sicque esse reponendum, quidquid fuerit attentatum.*

Ex alio etiam capite hæc violentia elevanda dete- 173 gatur, quoniam quando in vacatione & provisione beneficii alicujus comparat contradicitor, allegans jus patronatus ad se pertinere, antequam ad proprietatem devenietur, audiendus est omnimodo in contradicitorio judicio, & causa terminanda per sententiam distinctivam, ut per Lamb. *de jur. patr. in 3. art. 2. q. 3. p. lib. 2. & idem Lamb. 89. & 10. art. 1. q. prin. 2. p. lib. 2. & idem in 4. art. 11. q. p. 2. lib. 6. & seqq. fol. 172. in magnis, quod si iudex non fecerit, provilio est nulla ipso jure, ut per eundem Lambert. post Innoc. Abb. Lap. & alios in 3. art. d. 11. q. prin. n. 1. vers. Lapus autem, &c. probavi supra lib. 2. c. 13. à num. 136. vers. hucusque dictis utilis suboritur questio: ubi pariter verificavi, ex hoc capite appellationi esse utique deferendum quoad utrumque effectum, aliter atque vim fieri notorium etiam in iudiciis aliis inappellabilibus & privilegiatis non in curatis.*

Licet in hoc casu hæc ultima doctrina omnino veri- 174 ficari non potest, cum coram ordinario de jure patronatus Regio nec discutendum, nec ventilandum est, sed in consilio supremo Cameræ, ut statim dicam, sive ipse ordinarius, vel alter opponat, & replicet de quasi possessione, sive ex parte Regiæ coronæ tripliciter de decreto irritanti, & aliis clausulis Bullarum, ex doctrinis supra adductis, impediendis præscriptionem, & inficientibus totaliter possessionem, relictam absque juris adminiculo, & fomento in sola nuda, & inconsiderabili detentatione, & quousque in judicio Cameræ iste articulus præjudicialis causæ principalis terminetur, ordinarius ultra non procedat, sed tenetur superferedere, juxta text. in *c. lator. qui filii sui legitimi, optim. text. in c. tuam, ubi ad examen nostrum (utpote quæ ad forum ecclesiasticum pertinet) esse delatam, &c. (donec jam dicta causa Natalium Apostolico judicio finem acceperit, patienter expectes, &c.) de ord. cognit. quod procedendo ad ulteriorem provisionem beneficii si pars ad hærens Cameræ Regiæ appellaverit, appellationi esse deferendum: reponendumque esse omnia postmodum attentata, declarabitur, quoniam est iusta, & legitima, etiam in iudiciis aliis inappellabilibus tum quia interponitur ab intricato, & inordinato processu *ex**

1766 ad m. c. tuam ibi, nihil aliud esse, quam diversis processibus intricare, per negotium, & confusione quadam iudicii ordinem perturbare, &c. ut exatè probavi supra lib. 1. c. 18. à n. 30. ubi latissimè per totum cap. hunc articulum examinavi, & infra 3. p. c. 13. per tot. & probat text. in c. exhibita, de iud. ubi Abb. & Felin. n. 6. & in c. exceptionem n. 25. de ex. pr. Bald. in l. 1. c. qui accus. non poss. Bart. in l. lat. prator. §. permittitur. ff. de min. Domin. in c. 1. ep. 3. q. 6. tum etiam quia procedit ordinarius tempore quo ejus officium debet conquiscere, & dilatione pendente, & etiam remissione, quod est attentatum notorium ex doctrinis vulgatis.

177 Et licet hæc proximo præcedenti articulo procedant & locum habeant, quando sacra Majestas præsentavit in vacatione beneficii hujusmodi, vel intra terminum à jure patronis datum (ut diximus) tamen cessant, quando præsentavit post dictum tempus vel fortè post longam, aut longissimam possessionem ipsius ab aliquo rectore vel beneficiario, ut aliquando fit, quoniam tunc non est cogendus ordinarius, ad faciendam institutionem, quousque ipse talis vincatur, & per sententiam diffinitivam, & executoriales declaratur, jus patronatus ad Regiam coronam spectare, tum quia d. de cernimus, 16. q. 7. dum annullat collationem factam ab Episcopo spreto jure patronatus, limitatur communiter, si ipse patronatus intra tempus concessum ad præsentandum reclamaverit. & contradixerit eum etenim nullitas fit lata in ejus favorem; intelligitur si ipse contradixerit, ut latè superius probavi hoc

178 in capite. Deinde quoniam quando beneficium juris patronatus vacat de jure, licet non de facto, vel quando privatus est rector eo ipso jure ob aliquod delictum, et si patronus possit præsentare, non est à possessione advocatus possessor, quousque citatus, sententia declaratoria feratur, ut tenet latè Roch. de Curt. de jur. patron. verb. honorificum num. 86. & 87. & tunc appellabilis fit declaratoria quoad utrumque defendendum, latè diximus supra 3. p. c. 7. à n. 66. in responso ad primum argumentum contrariæ, & in ipso primo argumento à n. 1.

179 Et facit, quoniam quando lis vertitur super proprietate juris patronatus, siquidem vertatur inter patronos, ipse est præferendus in præsentatione, qui est in quasi possessione, & ultimo statu præsentandi, ut supra dixi, & ita præsentatus, licet postea ab altero patrono evincatur per sententiam, & executoriales jus ipsum patronatus, non est removendus à possessione ipsius beneficii quod retinet omnimodo, cum teneat institutionem ut probat expressè text. in c. consultatione de jur. patron. cujus ista est vera conclusio, ut probant Zerol. in pr. x. p. 1. verb. jus patr. vers. 16. & omnes in d. c. consultationibus. Covar. in præd. q. 14. n. 2. & Cabed. de patr. Regia corona c. 8. num. 3. optimè etiam latè Perez de Lar. in tr. de Capell. & amiver. lib. 2. c. 9. n. 40. & segg. qui etiam pro-

180 bant, procedere d. text. conclusionem, quando lis est inter duos collatores, ut sustineatur collatio à possessore facta, nec provisus movetur, etiam victo autore.

181 suo. Si autem non inter patronos, sed inter Episcopum, & patronum lis mota fit, ille liberæ collationis, esse beneficium certans, ille juris patronatus, & ad se spectantis, si ipsi ordinarius colligans tunc contulerit, evicto postea jure patronatus per sententias, per verum patronum poterit removeri sic provisus. Sic optimè Cabed. & Lar. post alios ibi, poterit tamen ipse ordinarius tunc ponere æconomum in beneficio, juxta c. cum vos de off. ord.

182 Limitatur d. c. consultationibus, secundum Cabed. de patr. Regia coro. d. c. 8. sub n. 1. in patronatu Regio; nam licet lis vertatur inter procuratorem Regium & alios patronos evicto jure patronatus coronæ per sententiam: ut præsentatus Rector à patrono putativo, qui erat in quasi possessione, amoveendus sit à benefi-

cio; non obstante dispositione d. c. consultat. rationem reddens: quod cum ab hoc ut præsentatus sustineatur, requiritur quasi possessio ex parte præsentantis, seu eligentis, gl. ibi verb. creditur l. 9. tit. 15. p. 1. ubi Greg. verb. tunc esse. Roch. de Curt. de jur. patron. verb. competens, q. 19. n. 39. & segg. Pat. dec. 189. lib. 1. Roland. conf. 48. Guier. conf. 4. n. 3. ut cum patronatu Regio deficiat hoc requisitum, siquidem contra illud non detur quasi possessio & detentatio est sine effectu & juris fomento, ac per consequens institutus & præsentatus à putativo patrono absque titulo, ideo amoveendus esse eum, dicit ille, & faciunt quæ adducit c. 7. limitatur in super d. cap. consultationibus, prout limitavimus superius sub num. 159.

Item pariter limitatur, ut procedat, quando agitur 183 lis super proprietate, non autem quando inter patronos & electores, collatoresve agitur super possessione aliquo remedio possessorio, intentato, quia tunc qui obtinuit, declaratur verus possessor, est in pristinum statum restituendus, ut tradit ipse Cabed. d. c. 8. n. 8. quem sequitur Perez de Lar. in d. lib. 2. c. 9. sub n. 41. per tradita à Luca de Peña in l. si coloni, n. 4. C. de agricul. & censib. quia tantum afferit restitutio, quantum abstulit spoliatus. Bar. in l. qui proprio 46. ff. de procur. Tiraq. de retr. lib. 1. §. 1. gl. 14. n. 74. quæ aliter non fiat, nisi ab instituto relinquatur Ecclesia, qui omnes Cabed. scilicet ibi n. 10. & 11. & Lara sequitur Rebuffi, ad constitutiones Galli, tit. de mater. poss. art. 1. gl. 2. n. 6. & 27. advertunt in libris super spolio, citandos esse Episcopum, patronum (si Ecclesia est patronata) & institutum, seu alius provisum, cum omnes dicantur spoliium fecisse, nemini igitur dubium est, ut negatum jus patronatus debeat per legitimos tramites evinci.

Nec sic evicto jure patronatus coronæ prima sententia exequenda est hoc casu, nullum siquidem privilegium habet, sed supplicationem omnimodo admittit, & quousque in gradu remissionis confirmetur, præsentatus adhærens Camera; non est in possessionem beneficii mittendus. Probo, ut enim lis hæc vertitur, super beneficio simplici, aut super curato. Primo casu appellationi ab institutione, electione, seu provisione beneficii defendendum est, quando per sententiam, & in contradictorio judicio terminatur, secus quando extrajudicialiter; latè Lambert. de jur. patr. 8. q. 10. artic. 1. q. prin. 2. p. lib. 2. & idem Lambert. in 3. art. 2. q. prin. eadem 2. p. lib. 2. & nos latè supra lib. 1. c. 13. à num. 151. ubi amplissimè & luculenter à prin. & infra c. sequenti n. 31.

At si sumus in beneficio curato, & incidit in ejus, 187 provisione aliqua exceptio, vel questio juris patronatus, & similia, licet ipsa provisio sit facienda per sententiam diffinitivam, & in contradictorio judicio, prima sententia executioni demandatur, quando beneficium curatum est vacans, & sine rectore propter maximum animarum periculum, justè à jure consideratum, ex his quæ exactissimè per nos lib. 2. c. 13. & 3. p. c. 4. à n. 52. & supra; at si Rector aliquis in possessione, & sit non vacans curatum, cum cesset ratio periculi, appellatio sententiæ effectum suspendit quoad utrumque, quousque possessor per tres conformes, & executoriales vincatur, latissimè probavi superius hoc lib. 3. c. 9. quoniam possessor beneficii omnino est ab ea per tres conformes non aliter avocandus, ex his quæ latè & optimè per Nicolaum Garc. de benef. 6. p. cap. 2. à num. 109. cum segg. & latè nos 3. p. c. 4. à num. 52. & supra, & à n. 67.

Hic necessarium unum valde utile non omitam, 188 cujusnam status an Ecclesiastici an secularis iudicibus hujus patronatus cognitio tam in proprietatis, quam in possessionis judicio pertinet, siquidem videatur indubitatum ex determinatione text. in c. quanto, de ju- dicitis, & de jure patronatus tanquam spiritualibus annexo

annexo sit judicandum, ac de ipso principali spirituali, ac ideo ad forum Ecclesiasticum spectat cognitio.

190 Nihilominus tamen illud est specialissimum in causis Ecclesiasticis, & inter personas Ecclesiasticas, quæ five in possessione, five in proprietate Regium Coronarum patronatum attingant, vel alias sint Regalia, Regem, ejusque consilium cognoscere, esseque usu receptum, & permissum non solum in Hispania, verum etiam in regnis Galliarum, Angliæ, Hungariæ, & Apuliæ testatur Aufr. in addit. ad Capell. Tholoz. dec. 165. n. 25. vers. 25. fallit. & quæ tradit Zuch. alleg. 8. n. 14. vers. verum. Stephan. Aufr. de potest. secul. super Eccles. sal. 25. Costalium in l. de qq. ff. de legibus, quos duos citat, sed non sequitur Mart. de jur. 2. p. c. 4. num. 1. Joan. Garc. de nobilit. gl. 9. num. 24. & segg. post Spec. tit. de com. judic. additio. §. generaliter n. 2. vers. quarto. Guillel. Benedic. in c. Reynutius verb. & uxorem in 2. num. 62. fol. 84. de testam. & n. 74. 78. & 79. optimè Bobad. in polit. lib. 2. c. 18. n. 213. & facit etiam Concl. Trid. sess. 22. de reformat. c. 8. ubi jubetur Episcopis etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis visitare hospitalia, & confraternitates, seu universitates scholarium, in quo excipiuntur, quæ sub regum immediate protectione sunt, fundatur in antiquissima & immemoriali consuetudine, quæ potest acquiri, quod etiam per privilegium Romani Pontificis, & cum hoc jus patronatus sit de regalibus, nimirum; ut Rex hanc præminentiam acquiserit.

191 Sed aptior illa consideranda erit ratio, ut scilicet in Regio consilio non agitur de jure Regio patronatus in consistorialibus competente, quia de eo nec dubitatur, nec dubitari etiam potest, nec institutio, aut collatio ibi fit, (quo casu loquitur Mart. de jurisdict. 2. p. c. 4. à prin. fol. 266.) sed tantum agitur de qualitate extrinseca Ecclesiæ, contenta in indultis, Bullis, & donationibus Pontificalibus, an scilicet sit consistorialis, necne, quod nihil spiritualitatis comprehendit, sed nudum factum.

192 Certissimè namque juris est; ut super donatione juris patronatus facta per laicum posse judicem secularem cognoscere condemnare, & compellere donatorem ad implementum, ut tenent Ant. de Butr. in c. quanto, & ibi Abb. in fi. de jud. Feder. de Senis conf. 392. facta est lex Aufr. in tr. de potest. secul. in Eccles. reg. 4. fall. 21. Lamb. de jur. patron. lib. 3. q. 8. art. 8. n. 6. vers. & quia judex secularis, fatetur (quod est miraculum) Mart. tract. de jurisdict. 2. p. c. 41. n. 16. fol. 264. ubi loquitur etiam de promittente donare hoc jus patron. ut ad compellendum sit competens judex secularis, ergo à fortiori poterit cognoscere de qualitatibus inhærentibus, & inseritis ipsi donationi, ut puta dono tibi jus patronatus, quod in tali collegiali, habet, vel in Ecclesia Sanctæ Mariæ, &c. vel in capella talis monasterii; nam si de hujusmodi qualitatibus, & indemnitatibus dubitetur, quis dubitat, posse eundem cognoscere judicem, & quia de facto rei spiritualis judex laicus competens est, ut plusquam notum est.

193 Et hodie in Hispania pro evitanda competentia, quæ quotidie super hujusmodi juris patronatus Regii cognitione oriri solebat, inter supremum justitiæ Consilium, & Consilium Camera; per quod expediuntur schedulæ præsentationis in eis sacra Catholica Majestas pro evitandis etiam partium expensis impenfis, aliisque inconvenientibus inde sequutis, justitiam, & expedit nonnullas schedulas Regales, quibus inhibuit omnibus tribunalibus supremis, consilio & Regiis Cancellariis, disponens quod quando contingerit dubitari, seu litigium moveri super jure patronatus suæ coronæ, & quomodolibet illi attingat, super aliquo canonicatu, ratione, Abbatia, Prioratu, Praelatia, aut præbenda majori, vel minori, vel aliquo quovis beneficio, hujus dubietatis cognitionem pertinere privatè sub consilio

Camera; ut constat ex schedula expedita anno 1593. die 17. Martii, ibi, quando se dudasse (& ibi pertense à mi consejo de Camera privativamente;) & alia anno 1588. die 16. Januarii, & alia anno 1603. die 7. April. ibi: y por esta in hito al dicho mi consejo Real y Cancillerias y otros qualesquiera mis tribunales, y jueces de qualquier calidad, estado y condicion que sean, para que en ninguna manera cognoscan ni puedan tratar ni cognoscer de las dichas causas de patronago, &c. Et hinc est, ut 199 suprema tribunalia non se intromittunt cognoscere de violentis factis à iudicibus Ecclesiasticis ordinariis in hujusmodi causis, & negotiis juris patronatus Regiæ coronæ, sed illa videnda & tollenda remittunt ad supremum Camera; Regium consilium, prout ego multoties vidi in hoc Senatu Gallogræco, licet in delegatorum violentiis, qui emanant à superioribus, & quod recursum fuit per præsentatum à Regia coronâ aliquo ex modis inferius descriptis aliter observatum vidi, & super eis determinatum in prædicto Senatu.

Nam tunc quemadmodum iudices ipsi Ecclesiastici 201 superiores eorumque delegati licet possunt cognoscere de nodo gravamine ob non admittam præsentationem Regiam ab inferioribus ordinariis facta abstractè à cognitione juris patron. Regii, secundum ea quæ mox dicenda sunt: pariter & tunc poterunt tribunalia Regia cognoscere de violentiis in hujusmodi processibus, accidentibus, & commissis, quia semel jam prohibitionem evasit, & semel effecta res alienabilis, semper remanet alienabilis, juxta ea quæ alibi latè diximus.

Et unum te moneo, quod si præsentatus à sacra Ca. 202 tholica Majestate intimaverit primam Regiam cartam ordinario, ut examinatus, & approbatus influitur, ordinario recusante recurrit ad supremum consilium Camera; cum responso, & petit secundam cartam, & tunc non ita facile conceditur sed differtur expeditio multoties, quousque clarior appareat, & verificetur, jus patronatus Regium intrare in illud beneficium cum citatione ordinarii & interesse tantumque; si tamen hoc satis constare, & apparere videatur Regio prædicto consilio, secunda carta expeditur, qua jubetur, ut instituat sic præsentatum. Si autem evidenter hoc apparuerit à principio, vel quia sacra Majestas invenitur in ultimo statu præsentandi, vel quasi possessione, vel paulo ante habuisset, vel in iis beneficiis, in quibus hucusque in dubium revocatum non fit, nec dubitatum, ad se jus patron. pertinere, sine difficultate expediti mandatur.

Et jam hodie nisi in iis casibus relatis nulla solet ex- 203 pediri schedula, imò etiam prima præsentationis denegatur, nisi prius legitime de jure Regio patronatus doceatur: & quidem justissimè quoniam experimento cognovit Senatus Camera; quod prætextu, & occasione juris patronatus Regii, tot privilegiati à jure multi possessores inquietantur in justè, & in vacantibus impediuntur, hac via provisiones ordinarias, litesque protrahuntur in infinitum, non sine magno dispendio, & sumptibus litigantium. Quare nisi legitime prius confiterit de jure patronatus Regio (ut in iis casibus modò relatis d. n. 201.) porta non aperitur in illis, tamen non solum prima præsentatio, sed & secunda justio expeditur, non aliter.

Cui si adhuc obedire, obtemperare neglexerit or- 204 dinarius, vel procedendum est usque ad diffinitivam sententiam in Senatu Regio super jure patronatus, vel eandem arbitror tertiam cartam, & jussionem expediendam, & cum ea procedendum esse ad executionem pœnæ impositæ à jure Episcopo, & aliis personis Ecclesiasticis nolentibus obedire, adimplere, nec obtemperare provisionibus, & mandatis Regiis, sive consilii, cum ad id omnimodo teneatur (maximè cum ad eum hujus juris pertineat cognitio privatè)

Divus Thom. 1. 2. q. 96. art. 4. Soto lib. 4. de just. & jur. quest. 4. art. 2. colum. 2. in si. cum seqq. Suar. in repet. quoniam in prioribus limit. 2. leg. Reg. num. 14. ad fin. C. de officio testam. Navarr. in manual. 25. num. 9. Azeved. in l. 13. num. 6. tit. 3. lib. 4. recopil. cujus ea pena est damnare praelatum in temporalibus, & eum ut extraneum habere a Regno Paul. de Castr. in l. addictor nu. 6. C. de Episcopali audentia. l. quicumque, ubi etiam Paul. eod. tit. Guillelm. Benedictus in c. Raynui. verb. & uxorem 2. num. 155. ad fin. & num. 161. & seqq. Cened. in collect. ad decret. c. 3. fol. 54. num. 9. Azeved. in l. 13. n. 10. tit. 1. lib. 4. recopil. alios allegat Gasp. Rodrig. de annu. reddit. lib. 1. c. 17. num. 67. plures congerit Bobadill. in polit. lib. 2. c. 8. num. 62. litera A. Pedemont. dec. 30. n. si. ad fi. Carol. de Grass. l. 2. Reg. l. Franc. jur. 7. col. pen. & nos late diximus supra lib. 1. c. 2. a. n. 265. cum multis seqq.

205 Et ita hoc jure utitur, quoties non obtemperat Praelati Ecclesiastici provisiones supremorum tribunalium quibus jubetur, ut deferat appellationi, & attentata iniuste reponat; quo quidem casu attenté procedendum est. Interim tamen ordinarius curet, omnino conquiescere in causa, nam si ad ulteriorem provisionem beneficii hujusmodi vocantis devenerit, 206 sicut, vim facere manifestam, ac propterea appellationem ab eo per praesentatum a Rege, seu procuratorem ejus interpositam non detulerit, & reposuerit, in supremo Camerae senatu adeundo per viam violentiae, eam fecisse, declarabitur, reponique interim omnia attentata, mandabitur, ex his quae per c. tuam, de ord. cognis. & c. ator qui filii sunt leg. supra dixi a n. 174. cum sequentibus.

207 Alia est via jure Canonico aperta, huic praesentato a Rege, ut si non instituitur ab Episcopo, imò eo negligente, per duos menses a die praesentationis computandos, differat institutionem; potest per viam aditus, seu quaerelae recurri ad Metropolitanum, vel ordinarium viciniorum pro nanciscenda institutione, nam licet jure communi attento, nullum sit tempus praescriptum ordinario ad institutionem faciendam praesentato a patronis, sicuti praefixum est ad conferendum beneficium ex text. in cap. 2. de concess. praebend. tradit Lamber. de jur. patron. lib. 2. p. q. 2. (& ex Doctoribus inferius allegandis) art. 6. hodie tamen praedictorum duorum mensium terminus praefatus est a motu proprio Pii V. incipit in conferendis, qui est 20. in ordine, qui loquitur in Parochialibus, & sic ait ad medium: Data tamen de Parochialibus juris patronatus optioe 208 ipsis patronis, ut si institutio ad ordinarios spectabit, ipsis ordinariis illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses differrentibus, possint ipso hujusmodi institutione obtinenda; habere recursum ad Metropolitanum, vel viciniorum ordinarium, vel ad Sedem Apostolicam, &c.) & superius ibi, petatur institui, institutione ipsa per duos menses, a die praesentationis dilata fuerit, &c.) cujus etiam meminit Spino in tract. de testam. gl. 4. prin. n. 95.

210 Et hoc praesentationis tempus non currit a tempore, quo fit instrumentum praesentationis a patrono; quia illa non dicitur praesentatio; sed nominatio. Sed quando praesentatus offert se in praesentia ordinarii personaliter, non alio modo, quoniam ad faciendam institutionem requiritur praesentia praesentati, ut ordinarius possit examinare illum, & cernere an sit idoneus, & per Rot. dec. 3. de jur. patron. in novis. Sequitur Zerol. in prax. Episcop. l. 1. par. 1. verb. jus patronatus ad septimum. Lambert. de jur. patr. lib. 2. p. 1. q. 4. prim. art. 16. n. 1. & 2. & optime explicat, prosequitur plures citans Riccius in prax. Ecclesiast. de jur. patron. decisio. 156. facit l. consentaneum Cod. quomodo, & quando iudex l. 1. in princ. ff. de verb. obligatio. & an & quando praesentatio sit necessaria personaliter, vide quae late per Nicol. Garcia, de benef. 4. par. c. 1. a. n. 16. cum pluribus sequentibus,

ubi tractat tam in Parochialibus, quam in simplicibus.

At in beneficiis simplicibus aliis extra curata, si or- 211 dinarius vel alius habens instituire, aut confirmare, aut conferre beneficia resignata, ex causa permutationis sit negligens & differat, seu recuset id facere, cum non sit de jure ei terminus aliquis praefixus, recurrendum erit ad superiorem, nempe, Metropolitanum, seu Legatum, aut Nuntium, qui tempus praefigat, intra quod id faciat, quo elapso ipse supplebit, vel compellendo; vel institutio, vel confirmatio, &c. tenent 212 Abb. in c. 2. de concess. praebend. num. 12. & 13. Roch. de Curt. de jur. patron. verb. honorificum num. 55. Paul. de Citadi. in eodem tractatu 6. q. art. 3. num. 103. Rebuff. in prax. benef. tit. de volum. nu. 6. & in concordatis, tit. de Regia ad Praelatur. nominatio, §. 1. verb. infra sex menses. Lamber. de jur. patr. 3. p. 2. lib. quest. 2. artic. 6. & 7. Selva in tractatu de benef. 3. p. quest. 6. n. 1. & sequentibus. Anastas. Germon. de indultis Cardin. Philip. Franc. in c. unico de rerum permutatio. lib. 64. num. 10. & ibi Zabara num. 137. Zerol. in prax. Episcop. verbo beneficium §. 3. & verb. jus patron. §. 8. 3. dub. & 2. p. verb. institutio. Azor. instit. moral. lib. 7. cap. 30. q. 2. qui loquuntur 213 generaliter & indistincte in omnibus beneficiis, immemores morus proprii Pii V. cujus supra meminimus, disponentis in Parochialibus, ubi & quod hic praesentatus possit ab hujusmodi tarditate Episcopi appellare, ut proximus superior, vel terminum inferiori statuatur ad institutum, quo elapso & institutione non sequuta ipse instituat, tenet ultra citatos Franc. Mar. dec. 451. quatuor, de tempore nu. 2. & dec. 491. n. 1. p. 1. & per gl. in c. cum Berol. de re judic. & Mandos. conf. 7. sub num. 13. Joan. Hier. Camp. divers. jur. cano. rubrica 11. c. 13. nu. 474. fol. 398. & moventur per text. in c. cum nullius de jur. patron. quem bene in proposito interpretatur Campanil. ibi Landerch. conf. 141. post Roland. confil. 22. a. n. 6. vol. 1. Menoch. conf. 59. vol. 3. alios citat. Aloyf. Ricc. in prax. Eccles. de jur. patron. dec. 159. per totam.

Quae doctrina intelligenda est, quando ordinarius 214 absque justa & legitima causa recuset admittere praesentatum, tunc enim a praesentato non admisione conceditur appellatio; secus enim si legitima adesse causa, gl. in c. nullus de jur. patron. Archidiacon. in c. 1. §. d. Gemini. & Franc. in c. 1. num. 16. & seqq. de jur. patron. in 6. Aloyf. Ricc. in prax. Eccles. jur. patron. c. 149. num. 73. & n. 7. qui dicit, quod hoc casu non poterit 215 superior instituire, nec inferiorem ad id compellere, arg. text. in c. liter. 63. d.

Inter causas vero legitimis connumeratur, maxime 216 si praesentatus esset persona indigna, quia ultra, quod privantur patroni pro illa vice, jure praesentandi, excusatur insuper ordinarius illum rejiciens secundum Ricc. ubi proxime n. 74. qui in causa sibi delegata, ita iudicasse secundum hanc opinionem firmat.

Et hoc remedium multi praesentati a Rege utuntur, 217 imò eo etiam potest uti Camerae consilium, ut data hac negligentia, & recusatione in ordinario expediendo (schedulam Regiam cum relatione casus & negligentiae praedicta, directam vel viciniori ordinario, vel Metropolitanum ipso, ut praesentatum instituit, illaque via mihi magis sua videtur, & minus prolixa, alia etiam ei via & remedium scilicet appellandis ad nuntium vel superiorem Ecclesiasticum; difficile tamen videtur, 218 ipsum posse se intrinsecus, quoniam ad reponendum gravamen, de quo conquiratur praesentatus de ordinario, necessarii est cogniturus de causa, & se informare ex actis, ut cognitio juris patronatus ad consilium seculari Camerae privative spectat, non ad Ecclesiasticum iudicem, cujus iudicium dum se intrinsecus in simili causarum cognitione, iustè solet declinari, haecque via jure improbabili videtur.

Sed

Sed adhuc defendi potest stylus vulgaris, quo exat 219 introductum appellatum ad nuntium ab ordinario non admittente praesentatum a Rege, sublata & anota difficultate inconvenienti Regi, & quidem abique cognitione juris patroni. Relat. ex illo capite, quoniam quando iudex secularis, casu quo aliquam a se latam sententiam contra personam, & bona Ecclesiastica tulerit, & pro ejus executione requisiverit iudicem Ecclesiasticum, ut suum officium, & auxilium impartiat, ipseque protervus sit, & negligens potest ad superiorem Ecclesiasticum recurrere, ut illum compellat impartiri, & hoc absque nova citatione, & nova inspectione processus facti ab eodem seculari, ut dicit Iff. in l. a Divo Pio, §. sententiam Roma. ff. de re judic. Quae sada 220 diversarum questionum c. 9. n. 13. Covarr. in prax. q. 10. n. 1. vers. eadem ratione. Avil. in c. 21. praxio. verb. usurpan. num. 21. Villalo. in erroru commun. opin. liter. 1. num. 165. Azeved. in l. 15. n. 10. tit. 1. lib. 4. recopil. & sic hoc modo videtur posse sustineri recursum hujusmodi ad superiorem Ecclesiasticum, ut ordinarius compellat institutionem facere, vel ipse faciat, quod potest (ut supra dictum est) absque eo quod se intrinsecus in cognitione juris patronatus Regii, nec in processu fulminato in consilio Camerae, sed duntaxat de intimationibus 221 schedularum regalium, & de praesentatione, ac de ordinarii responsonibus, replicationibus & ejus protervia, negligentia, & contumacia, praefata doctrinae argumento, & faciunt singulariter quae dixi infra q. p. c. 5. vers. illud tamen singular. a. n. 33. cum sequentibus.

222 Et ad illud, quod dictum fuit solere declinari Nuntii reverendissimi jurisdictionem: respondetur, procedere, quando non ad compellendum tantum, se voluit intrinsecus Nuntius in juris patronatus Regii cognitione ad petitionem ordinarii, puta, seu ab eo provisi, excipientis coram eo de jure, & de praescriptione ordinarii, & non juris patronatus Regii, cujus articuli, seu quaestiones incidentis, solet per remissio ad consilium Camerae, & a contrario appellari, conterique de violentia coram eodem consilio Camerae, ubi passim declaratur vim facere Nuntium, & sic dicendum est, ut quemadmodum potest iri ad superiorem, imò ad ordinarium viciniorum per viam recursum, & quaerelae, ita & eodem modo, & via per appellationem poterit ad superiorem recurrere, qui duntaxat de gravamine illato ab ordinario cognoscit, & scilicet de ejus protervia.

223 Et ut huic brevi diff. usul finem imponamus, esset illud animadvertendum, ut Reges Catholice Hispaniae sunt veri patroni Ecclesiarum Cathedralium horum regnorum ac etiam Praelatarum, & Abbatiarum consistorialium eorumdem, jure, antiquaque consuetudine ac concessioneibus, & indultis summorum Pontificum, ut constat ex l. 1. tit. 6. del Patronaz go real. lib. 1. recopil. item etiam affirmant Reges Catholici Ferdinandus & 224 Elizabeth, Toleti anno 1480. ut constat ex l. 3. eodem titul. ad Regiam coronam spectare jus patronatus de algunas yglesias Parochiales de las montañas que se llaman Monasterios, & selegresias, per rationes traditas a l. 18. tit. 5. p. 1. ibi, esta es la joria & honra han los Reyes de España por tres razones: la primera, porque ganaron las serras de los Moros, y hicieron las mesquitas yglesias, ebaron de y el nome de Misora y metieron y el nome de nuestro Senor Jesu Christo; la segunda, porque fundaron de nuevo en lugares donde nunca las hubo; la tercera, porque las dotaron y demas las hicieron mucho bien, &c. eandem rationem reddunt gl. in c. Adrianus 2. 63. d. Palac. Rub. in tractatu de benef. vacan. in curia §. 8. & §. 4. idem in introduccion rubrica de donatio. inter virum & uxorem n. 24. Navar. in c. novis 3. nota corollario 34. n. 11. de iudicis, c. nobis, &c. specialiter de jur. patr. Bal. in prologo decr. verb. Rex pacis. Bonif. in peregr. verb. electio q. 1. fol. 158. Gregor. Lopez in d. l. 18. verb. antiqua Didac. Perez in l. 2. tit. 6. lib. 1. eridim. colum. 251. Azeved.

in l. 1. tit. 6. lib. 1. recopilat. glossator. regul. Cancell. 40. Covarr. n. regu. possessor. 2. §. 10. non. 5. & 6. Spino in tract. de testam. gl. 4. n. 13. Quintaduen. Ecclesiast. l. 1. c. 5. num. 4. Cened. in col. 510. decretalium 3. Joan. Gutierrez. pr. tit. 3. q. 13. n. 7a. Queved. de patron. Regia corona. Camil. Borell. de regis Cathol. praesent. c. 50. ex n. 37. & c. 5. n. 6. & plures citat Bobad. in polit. lib. 2. c. 18. n. 116. lucra D. ubi late, & specificam reddit rationem acquisitionibus patronatus Regii eorum beneficiorum, de quibus in d. l. 3. tit. 6. lib. 1. recopil. & superius etiam n. 215. meminit etiam praelatarum, & Abbatiarum consistorialium jure, & consuetudine, ac Apostolicis concessioneibus Regibus patronatus competere, & apparet ex dictis Bullis, & privilegiis, scilicet Adriani VI. Clementis VII. & Pauli II. superius relatis.

Quibus etiam insuper concessa fuere omnia monast. 225 teria consistorialia horum Regnorum Hispaniae, ut constat ex d. Bulla Adriani VI. ubi, nec non monasteria quaecumque consistorialia, &c. & idem reperitur ex d. Bulla Clementis VII. ubi, nec non monasteria consistorialia, & hujus bullae Adriani VI. facta Carolo V. Hispaniarum Regi, de hujusmodi Beneficiorum praesentatione, & jure patron. meminit Navar. in cap. nullam 18. q. 2. & Cabed. de patron. Regia c. 24. n. 4.

Et istud jus patronatus dicitur jus Regale, & inter 226 caetera Principis regalia computatur, firmat Camil. Borell. ubi supra a cap. 5. n. 7. & in n. 6.

Circa provisionem autem Episcopatum Hispaniae 227 (ut apparet ex dictis juribus) videtur fuisse varietatem, nam tempore Gothorum electio Episcoporum fiebat ab ipsis Regibus, text. in cap. longe 63. d. quod est Concilii Toletani XII. c. 6. (ubi fuit ita declaratum) & tradit Doctor Villalpando comment. in Concilia Toletana c. 39. & per d. c. cum longe, & ibi glo. dicit Guillel. Benedict. in c. Raynu. de ist. 2. vers. & uxorem nomine sub n. 373 in fin. & sub nu. 376. ad medium, vers. nam idem factum fol. 32. quod per Ecclesiam universalem Hispaniarum, & ejus praelatos, Regem Hispaniae fuisse in effectu redactum ad jus suum eligendi, quod prius habuerat, secundum d. glo. in princ. prout contigisset in Regno Franciae, ut late ibi refert.

Postea vero nunciata prius Regi morte Episcopi, 228 & ab eo petita licentia eligendi successore, electio fiebat a Capitulis, & electio praesentabatur Rege, &c. l. 3. tit. 3. & l. 2. tit. 6. lib. 1. ordinarum, quorum meminit in proposito Palac. Rub. in repet. c. per vestras in rub. in introduccion. n. 5. Nicol. Garc. de benef. §. p. c. 1. sub n. 216. de qua consuetudine loquitur etiam text. in d. c. cum longe, & ibi Doctores & in c. perlelliu 63. d. & in c. Abbat. 18. q. 2. & per Compostella. in c. quod sicut, de electione, colum. ante penult. vers. Principi praesenti cujus meminit Henric. in c. nobis, de jur. patron. colum. penult. Archidiacon. in c. Reatina Ecclesia 63. d. ubi quod prop. 229 ter absentiam Regis nunciationem faciendam fuisse vicem gerenti, Paul. de Liazar in repet. d. c. nobis de jur. patr. Bald. in c. cum consuetudinis de consuetudine. Ang. in l. ad pto 2. col. in fi. de adoption. Sicul. in c. P. & G. de off. deleg. 40. colum. & c. quod translationem, col. 17. de off. deleg. & in c. ex se scripto col. 17. de for. comper. quam consuetudinem juri consonam, reputat Innocen. in c. quod fuerit de elect. quem alii sequuntur ibi, praesertim Abb. col. 1. & in c. 1. colum. penult. & in c. cum terra in fi. de electione & text. secundum unum intellectum in c. cum in c. univ. ibi, mandamus quatenus invocata Spiritus sancti gratia personam idoneam per electionem canonicam concorditer assumat ad regimen Capuanae Ecclesiae, consequenter ad audientiam nostram nuntios idoneos transfurari, per quos a nobis vice Regia profoletis assensum & Apostolicam confirmationis gratiam requiratis (ad idem text. in d. c. cum terra ibi, qui factio non prohibetur, quin Regis fide Patriarchae, qui pro tempore fuerint, requiratur assensus), text. in c. innotuit, de

de electione text. in c. quod sicut eodem tit. ibi; cum in ea nihil attentatum fuerit in preiudicium Regiæ dignitatis, quia non simplex nominatio, sed solennis electio debet Principi nuntiari, &c.) & etiam est text. in d. c. Reatina, & in c. perlestit, & in c. nobis, & in c. principali, & in d. cum longè 63. d.
231 Nunc verò presentatio fit à rege, juxta d. l. recop. & notant Gregor. Lop. in d. l. 18. tit. 5. p. 1. Bobadil. in palit. lib. 2. c. 18. n. 223. Nic. Garc. de benef. 5. p. c. 1. n. 216. in fin. & ideo bene dicit gl. in d. c. cum longè, quod nihil hodie subtrahitur Regi Hispaniæ, quia sicut prius eligebat & nominabat, ita & nunc, tenet etiam Reflaur. in trakt. de Imperatore q. 10. n. 16. Conrad. in templo iudicum lib. 1. cap. 2. §. 3. n. 24. Joan. de Selva in trakt. de benef. 7. p. 2. n. 44. Corlet. in trakt. de potestate q. 55. cum aliis per eos allegatis, Mart. trakt. de iurisd. 2. p. c. 40. n. 13. fol. 261.
232 Qui n. 14. dicit Ecclesiam Romanam magno profectu favore Regem Catholicum, qui propter suam, & suorum ministrorum religionem ea majori fruii Potentia, ditione & magnitudine, quam nemo huicque Rex, vel Imperator fuerit consequutus, de cuius Regnorum & statum titulis scribit Sebastian. Munsterus in Cosmographia universali de Hispania c. 2.
233 Et hujus juris Regi patronatus præcipuum fundamentum esse privilegium Apostolicum, quod habent Reges Hispaniæ, de quo in l. 1. recop. firmat Nicol. Garc. ubi proxime d. p. cap. 1. n. 217. quod vidisse testatur Gregor. Lopez ubi supra, & meminit Palac. Rub. in repet. sub. in introduçione sub n. 34. circa principium: & dicitur in bullis Episcopatum, & pensionum super
234 is impostarum secundum Garciam ibi refert etiam Pater Mariana in historia Hisp. cap. 16. ad fin. ubi ait, quod cum super hoc fuisset computroversa, Sixtus IV. concessit perpetuò Regibus Castellæ, quod ad Episcopatus eligerentur per eos nominati, & petiti, de quo etiam lib. 5. c. 5. & lib. 26. c. 5. ait quod Papa Adrian.
235 VI. concessit Carolo V. Imperatori Regi nostro & ejus successoribus jus præsentandi Episcopos Hispaniæ, qui antea providebantur ad supplicationem Regum, de quo etiam meminit Gil. Gonz. in sua historia de Salamanca lib. 3. c. 18.
237 Et quales quoque Archiepiscopatus provideat Rex Catholicus nosse individuum tam in Hispania, & Lusitania, quam in Neapolis Regno, & in Sicilia, & in Regno Sardinia, & in ducatu Mediolanensi speciatim refert Mart. in trakt. de iurisd. 2. p. c. 40. n. 15. fol. 261 ubi sigillatim refert à principio d. cap. omnes ferè Principes, & Reges Christianæ Religionis, simile habere privilegium, ut de Rege Apuliæ, Imperatore, Rege Neapolis, Rege Ungariæ, Normandiæ, & Angliæ, Franciæ, & Hispaniæ, latè prosequitur post plurimos Doctores ab eo citatos Mart. d. c. 40. per totam, & Selva de benef. p. 2. q. 23. Reflaur. tr. de Imperatore q. 100. quod modo omittit libet. Imò de jure communi omnes
239 Reges majorum Ecclesiarum sui Principatus affirmant esse patronos, Archid. in c. perlestit 63. d. Bal. in c. quanto de judi. col. ult. & præmio Rex pacificus col. 2. Anton. Corletus in trakt. de excellentia Reg. q. 34. Covarr. in regul. poss. 2. p. §. 10. n. 5.
240 Causa enim hujus Regiæ præeminentiæ, origoque & præcipuum illud præcipuum (dempta fundatione, & dotatione) esse potest, quoniam de jure Rex potest obijcere, quod Episcopum electum habet suspectum, quo probato electione tractanda est, ut dicit Innocent. in c. super his de accusat. refert Abb. multis in locis, & dicit singulari in c. super his column. & in c. 1. de elect. Felin. in d. c. super his, ubi multos citat Germ. in c. in 110. col. fin. 21. d. etenim & regis interest, nosse qui sint qui Ecclesias intra ejus provincias sunt administraturi, sicut adnotarunt dicti Doctores Ab. in cap. ex parte de testib. & in c. quod sicut de electio. gl. in c. 62. d. Corlet. in

minus 80. annos ante Carolo Imperium, præcessisse Toletanum Concilium, clareque falli, & decipi Igneum & Ferandum.
248 Reduendo igitur ad beneficia consistorialia, de quibus in dictis indultis, & privilegiis Pontificalibus supra adductis; attende, quod licet beneficia Consistorialia in duplici genere reperiantur, alia appellantur Consistorialia, quia reperuntur scripta, & annotata in libris camera inter Consistorialia, sed de illius ex consuetudine non providentur Consistorialiter, hoc est, in Consistorio Papæ, ut tradit Caputaq. decif. 17. & dec. 19. lib. 1. Flamin. Parif. de resign. benef. lib. 8. tom. 2. q. 6. n. 1.
249 & 2. alia sunt Consistorialia beneficia, hac ratione ita dicta, quia de eis disponi Papa in Consistorio eorum Cardinalibus; Lapis alleg. 44. col. 2. latè Mandof. in regul. de annot. quæsi. 16. n. 2. Rebuff. super concord. ad prela. nominat. facien. vers. Consistorialiter. Staphil. de liter. gratia §. de cem. n. 67. vers. quia. Petr. Greg. Syntagma se jnr. lib. 15. cap. 4. n. 15. Sarner. in regul. de annal. q. 24. Mohedan. decif. 140. Put. decif. 502. lib. 2. & Glossator Hispanus Soto & Rebuff. & etiam Mandof. in regul. 2.
250 Cancellaria, quæ quidem beneficia Consistorialia sunt monasteria virosum, ita docet Ludovicus Gomez in regul. de subrogandis q. 15. ad fin. Cabed. etiam de Patronat. Regiæ coronæ c. 24. n. 1. Mandof. in regul. 2.
251 cell. q. 3. & non solum sunt Monasteria, sed Abbatiæ, Prioratus, & aliorum Regularium præfecturæ virosum, ut declarat Flamin. Parif. de resignat. lib. 8. d. tom. 2. q. 5. sub n. 6. & ad fin. 252. hæc omnia quæ de provideis &c. idem Flamin. ibid. q. 6. n. 3.
252 Et nota, quod horum Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Consistorialium valor aestimatur, & taxatur est in libro Consistorialium, & ipse valor attenditur in impetratione illorum, juxta quem fit compositio annata, ut latè Gomez in regul. de valore. ex princ. in impera. benef. q. 3. ad fin. ulterius per ipsum Gomezium ibi in præfatione vers. sed ulterius præmittendum, &c. attende ulterius quod Clemens VI. per unam Regulam Cancellariæ, quæ est 2. in ordine, quam ad litteram adducit Nicol. Garc. de benef. 5. p. cap. 1. §. 4. in prim. aliud agens, reservavit ibi horum beneficiorum consistorialium Monasteria virosum non omnia; sed illa duntaxat, quæ excedunt valorem annuum ducentorum florenorum auri communi aestimatione, ibi, nec non omnia Monasteria virosum valorem annuum ducentorum florenorum auri communi aestimatione excedentium, & voluit, quod excessus hujusmodi in literis exprimitur, &c. de qua Regula ultra Glossatores scilicet Hispanum Sotum, Rebuffum, & Mandofum ibi ad id eam refert Gomez in regul. de subrogand. col. q. 15. ad fin. & idem in regula de valore exprimen. q. 3. ad fin. apud quem ibi in præfatione d. vers. & sub eadem moneta, &c. & iterum in q. 9. ante fin. §. consequenter, text. hic, videri poterit de origine, & genere hujus monetæ
254 Floren. & de vario ejus valore, & quod in Camera Apostolica in taxis pro ducto de Camera capitur, & alia multa de hac moneta Florenorum ibi vide.
Et adverte quoniam multi doctissimi hujus regulæ,
255 & doctorum sumpta occasione falsò asserunt, ut beneficia consistorialia esse monasteria, & similia supradicta quæ excedunt valorem ducentorum Florenorum auri, quoniam in hujusmodi beneficiis consistorialibus non est appositus valor nullus, sed omnia Monasteria virosum Abbatiæ, Prioratus, &c. sunt de jure consistorialia, & per consistorium providenda, cujusvis valoris esse contingit, ut expressè colligitur ex eademmet regula Cancellariæ dum reservavit Pontificis provisioni ea omnia Monasteria excedentia illum valorem prædictum, ita ut alia omnia Monasteria ad illum non accedentia, sed imò minoris sint, ut non reservata remaneant consistorio, ut antea, & sic dicas, quod beneficia consistorialia non requirant aliquam summam, Salsgado de Protect. Reg.

& valorem ut talia dicantur, & taxa horum beneficiorum posita in libro consistorii non est facta, ut tanti, vel quanti esse debeant beneficia consistorialia, sed verus valor, & aestimatio utriusque beneficii, five magna sit, five parva, ibidem est apposta, ut sciat, & cognoscatur quantitas annatæ præstandæ, ut per Gomez. ubi supra in d. regul. de valore ex prin. d. q. 5. ad fin. itaque non in valore consistit beneficium esse consistoriale, sed in ejus qualitate; scilicet an sit monasterium virosum & similiter.
Attende insuper, quod cum de jure omnia Monasteria virosum, Abbatiæ, Prioratus, & aliorum Regularium præfecturæ sunt providendæ in consistorio Papæ, & ex hoc dicantur beneficia consistorialia ex supra dictis, non sequitur, nec est bonum argumentum: hoc beneficium non est scriptum in libro, vel à consistorio non fuit hæctenus provium, ergo non est consistoriale, potuit enim probabiliter non omnium dictorum beneficiorum habere notitiam Summus Pontifex, & sic nunquam illa providisse, & per consequens nec esse scriptum in libro, non enim hoc præjudicat veritati, ut quotiescumque contingit, consistere, & apparere, aliquod beneficium esse, vel fuisse Monasterium virosum, Prioratum, vel Abbatiam: ut possit consistorialiter provideri, sufficit enim, ut sit illius qualitas, ut consistoriale dicatur, non enim in provisione beneficii consistit, esse consistoriale, sed in natura, & qualitate ejus, pro quo eleganter facit, quod dicit Flamin. Parif. de resignat. benef. lib. 2. quæsi. 2. n. 9. quod si aliquis dicat de beneficio, quod est consistoriale, non consuevit consistorialiter provideri, et incumbit onus probandi, testatur que ita fuisse in Rota determinatum in una Nölan. 2. Junii anno 1559. Caputaq. decif. 19. lib. 1. ex quo constat, quod etiam beneficium non provideatur consistorialiter, nihilominus consistoriale est, si sit generis, & naturæ beneficiorum consistorialium, monasteria virosum scilicet quemadmodum & est converso, non omnia beneficia, quæ sunt scripta in libro Consistorii provideantur consistorialiter, quia multa sunt in eo scripta, quas nihilominus ita non provideantur, sed ut alia cetera, ut tradit Caputaq. decif. 19. lib. 1. & decif. 17. Flamin. Parif. ubi proxime n. 10. idem Flamin. Parif. de resign. benef. lib. 8. tom. 2. q. 6. n. 1. & 2. maxime quia de jure 260 ad probationem scriptura non requiritur, nisi in casibus specialiter ab eo expressis, ut vulgare est.
Quod & comprobatur insuper, nam licet aliqua Ecclesia reperitur descripta in Catalogo Episcopi inter Ecclesias Collegiatas, nihilominus non habetur pro Collegiata, quia descriptio illa non probat Ecclesiam Collegiatam, juxta sententiam Barbatæ in cons. 19. præclarè consil. 17. n. 3. & 4. vol. 1. arg. l. non ob hoc, Cunde cognatis, l. non nudis, & l. nec tales C. de probat. cui sententiæ proculdubio convenit, quod traditum est ab Ab. post alios in c. dilecta de excelsib. præl. Aquil. decif. 100. optimè Mascar. de prob. tom. 2. consil. 584. n. 11. ubi etiam congerit multa signa, per quæ Ecclesia probatur, seu præsumitur Collegiata.
Et ita communis est stylus & praxis in Hispania: 263 quod ad hoc ut beneficia dicantur consistorialia, aliquem valorem non requiri, nec scriptum esse in libro Consistorii Romanæ Curie, sed sufficit realiter consistere, ac apparere esse, vel fuisse monasterium Conventuale virosum, ut intrent privilegia, & indulta Romanorum Pontificum, concedentium horum consistorialium jus patronatus Catholicis Principibus Hispaniæ, & ita pluries fuit in ejus favorem determinatum, & sententiarum in Concilio supremo, & Cancellaria Vallesolanæ in multis causis Prioratum, habitis prius fidè dignis informationibus, ac instrumentorum & testium literaturum, & fide dignorum Curialium presentatis à Procuratoribus Casarii patrimonii atque filio Romæ; etiam si ex adverso fuisset probatum, &